

PIĄTEK-CZWARTEK
|20-26.09|2024|

DZIENNIK ELBLĄSKI TYGODNIK

ELBLĄG, GODKOWO, GRONOWO ELBLĄSKIE, MARKUSY,
MILEJEWO, MŁYNARY, PASŁĘK, RYCHLIKI, TOLKMICKO

cena 5,99 zł (w tym 8% VAT)

IKAT GAZETA
braniewska

BRANIEWO, FROMBORK, LELKOWO, PIENIĘŻNO,
PŁOSKINIA, WILCZĘTA

CO, GDZIE, KIEDY?

ELBLĄG SOLIDARNY Z POWODZIANAMI s. 3

DNI SENIORA: INTEGRACJA I ZDROWIE |9

KOLEJNE KROKI
W SPRAWIE RATUSZA |10

NA SZLAKU MIKOŁAJA KOPERNIKA |11

OLIMPIA IDZIE PO REKORD |16

ISSN 2956-2740

9 772956 274002

3 8

BEZPŁATNY
DODATEK
W KAŻDY PIĄTEK

RELAKS
z Dziennikiem Elbląskim

NA HULAJNODZE TEŻ MOŻNA ZGINAĆ

SĄ MODNE, ALE BYWAJĄ TEŻ NIEBEZPIECZNE. OD POCZĄTKU ROKU DO KOŃCA LIPCA W KRAJU DOSZŁO DO 422 WYPADKÓW Z UDZIAŁEM HULAJNÓG ELEKTRYCZNYCH, PODCZAS GDY ROK TEMU BYŁO ICH 293. JEDNĄ Z PRZYCZYN JEST LEKCEWAŻENIE PRZEPISÓW PRZEZ JADĄCYCH NA NICH.

Z pozoru nic złego nie powinno się przydarzyć, ale tak tylko może nam się wydawać, bo jest coraz więcej wypadków z udziałem hulajnóg elektrycznych. Jak poinformował Instytut Transportu Samochodowego od początku tego roku do końca lipca w kraju doszło do 422 wypadków z udziałem e-hulajnóg. To oznacza duży wzrost tych zdarzeń w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku, gdy były 293 wypadki.

W ubiegłym roku w Polsce doszło do 542 wypadków i 1298 kolizji z udziałem hulajnóg elektrycznych. Zginęły w nich 4 osoby, a 554 zostały ranne.

Hulajnogi elektryczne przebojem wdarły się do miast, stając się alternatywą dla samochodu czy komunikacji miejskiej. Nie dymią, nie stoją w korkach. Coraz więcej osób korzysta

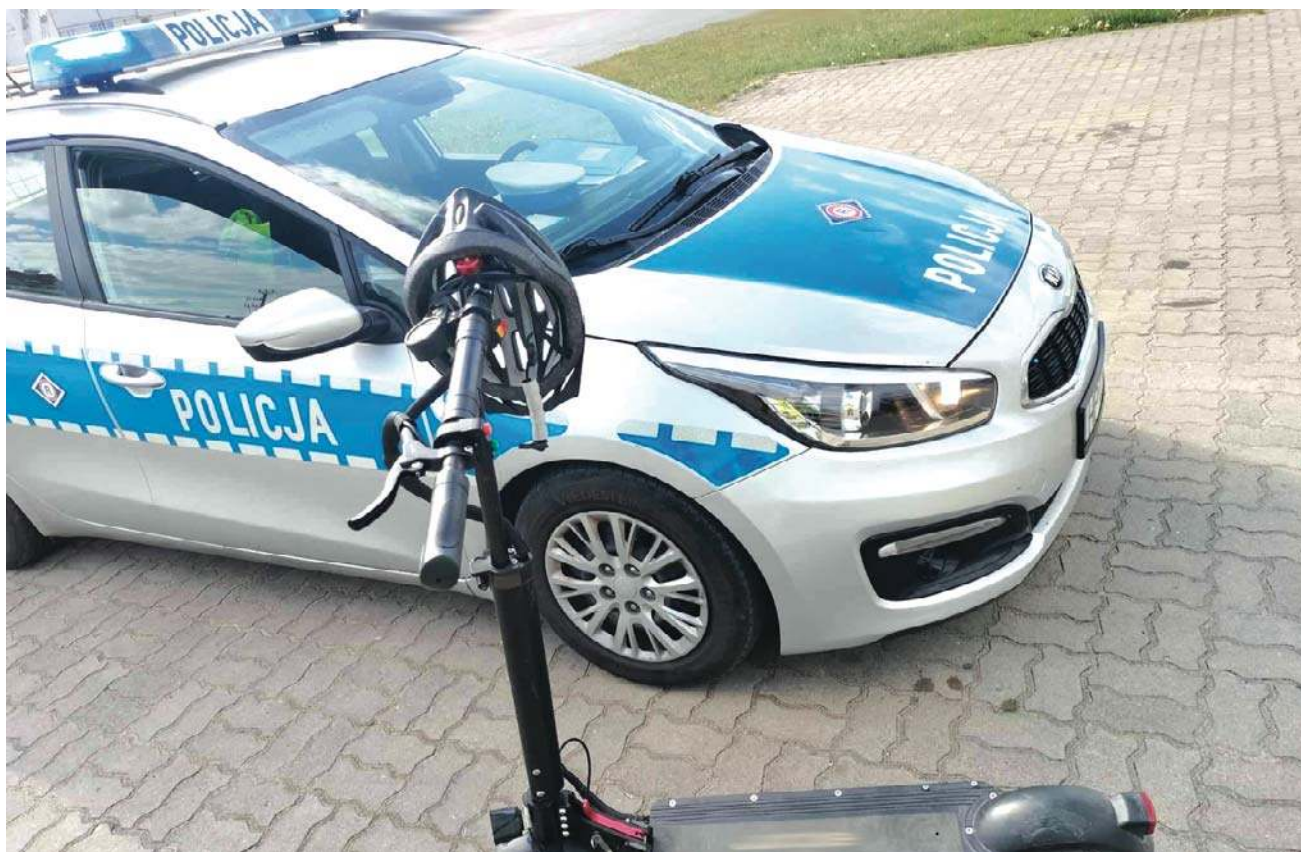
z nich, stawiając na alternatywne środki transportu, ale też szybkie przemieszczanie się po mieście.

O WŁOS OD TRAGEDII

Ale za wzrostem popularności idzie wzrost liczby wypadków z udziałem jadących na hulajnogach i niekoniecznie z ich winy. Kilka dni temu na ul. Żołnierskiej w Olsztynie kierująca renaultem podczas w skrętu w prawo nie ustąpiła pierwszeństwa 15-latkę poruszającej się hulajnogą po wyznaczonej drodze dla rowerów. Dziewczyna jechała z koleżanką. Obie nastolatki trafiły do szpitala z obrażeniami ciała. Kierująca autem odpowie za spowodowanie wypadku drogowego, ale tłumaczyć się będzie też nastolatka, która kierowała hulajnogą elektryczną. Zgodnie z przepisami bowiem przewożenie hulajnogą elektryczną innych osób, zwierząt i przedmiotów jest zabronione.

Jadąc hulajnogą, trzeba być też trzeźwym, a z tym niektórzy, jak ostatnio pewien 44-latek w Ostródzie, mają problem. Mężczyzna jechał hulajnogą i nagle przewrócił się na jezdnię. Powodem nie była dziura w asfalcie, ale alkohol. Badanie wykazało, że miał 2,5 promila alkoholu w organizmie. Nie dość, że się poobijał, to jeszcze za jazdę na dwóch gazach dostał 2500 zł mandatu.

Wprawdzie za jazdę po alkoholu hulajnogą, tak jak rowerem, nie tracimy prawa jazdy, ale trzeba się liczyć z surowymi mandatami. Za jazdę hulajnogą elektryczną po użyciu alkoholu (od 0,2 do 0,5 promila) grozi mandat karny w wysokości 1000 zł, natomiast za jazdę hulajnogą w stanie nietrzeźwości (powyżej 0,5 promila) już do 2500 zł.

TO NIE WYŚCIGÓWKA

Hulajnoga to też nie wyścigowy bolid. Nie wolno nią jechać szybciej niż 20 km/h bez względu na rodzaj drogi, a z tym bywa różnie. W miejscowości Wiąg w Kujawsko-Pomorskiem 12-latek pędził na hulajnodze 44 km/h, lekceważąc nawoływania jadącego z nim na hulajnodze ojca, by zwolnił. Swoją szarżę nastolatek zwrócił na siebie uwagę policjantów z radarem. Chłopiec i ojciec zostali zatrzymani i pouczeni przez funkcjonariuszy, jak należy korzystać z hulajnóg.

CO WOLNO, A CZEGO NIE

Od trzech lat funkcjonują przepisy, które określają, co to jest hulajnoga elektryczna, urządzenie transportu osobistego oraz urządzenie wspomagające ruch (np. rolki, wrotki, deskorolki). — Przepisy jasno określają zasady korzystania z tego

typu urządzeń — przypomina asp. Tomasz Markowski, rzecznik prasowy komendanta wojewódzkiego policji w Olsztynie.

I tak:

1. Kierujący hulajnogą elektryczną jest obowiązany korzystać z drogi dla rowerów lub pasa ruchu dla rowerów, jeśli są one wyznaczone dla kierunku, w którym się porusza lub zamierza skręcić – z prędkością dopuszczalną 20 km/h.

2. Dodatkowo jest obowiązany korzystać z jezdni, po której ruch pojazdów jest dozwolony z prędkością nie większą niż 30 km/h, w przypadku gdy brakuje wydzielonej drogi dla rowerów oraz pasa ruchu dla rowerów – z prędkością dopuszczalną 20 km/h.

3. Ponadto kierujący może wyjątkowo poruszać się chodnikiem lub drogą dla pieszych,

gdy chodnik jest usytuowany wzdłuż jezdni, po której ruch pojazdów jest dozwolony z prędkością większą niż 30 km/h i brakuje wydzielonej drogi dla rowerów oraz pasa ruchu dla rowerów – z zachowaniem następujących zasad: 3.1. jazda z prędkością zbliżoną do prędkości pieszego, 3.2. zachowanie szczególnej ostrożności, 3.3. ustępowanie pierwszeństwa pieszoemu oraz nieutrudnianie ruchu pieszym.

DLA KOGO HULAJNOGA?

Okazuje się też, że hulajnoga elektryczna nie jest dla każdego. Otóż osoby w wieku 10-18 lat, które korzystają z hulajnogi elektrycznej, muszą posiadać kartę rowerową lub prawo jazdy kategorii AM, A1, B1 lub T. Osobom pełnoletnim wystarczy dowód osobisty lub inny dokument potwierdzający ich wiek. Dzieci do 10 roku życia

mogą korzystać z hulajnóg elektrycznych wyłącznie w strefie zamieszkania, i to pod opieką osoby dorosłej.

Warto też wiedzieć, czego bezwzględnie nie wolno robić na hulajnodze elektrycznej.**Otóż:**

1. przejeżdżać po przejściu dla pieszych (mandat 100 zł),
2. korzystać podczas jazdy z telefonu, który wymaga trzymania słuchawki w ręku (mandat 200 zł),
3. przewozić innej osoby, zwierzęcia lub ładunku (mandat 100 zł).

Trwa coroczny Europejski Tydzień Mobilności, który promuje ekologiczny i zrównoważony transport miejski. Kulminacyjnym punktem obchodów będzie 22 września, czyli Dzień bez Samochodu.

ANDRZEJ MIELNICKI

WYDAWCA
GALINDIA Sp. z o.o.
ul. Tracka 5
10-364 Olsztyn

REDAKTOR NACZELNY
Maciej Matera

ZASTĘPCA REDAKTORA NACZELNEGO
Ewelina Gulińska
e.gulinska@dziennikelblaski.pl

REDAKTORZY WYDANIA
Ewelina Gulińska e.gulinska@dziennikelblaski.pl
Agata Tupaj a.tupaj@dziennikelblaski.pl
Łukasz Razowski l.razowski@dziennikelblaski.pl

WYDANIE ONLINE internet@gazetaolsztynska.pl
tel. 514 800 549

GAZETA OLSZTYŃSKA.PL
redakcja@gazetaolsztynska.pl
tel. 502 499 515

PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@gazetaolsztynska.pl
tel. 502 499 531

DZIENNIKELBLASKI.PL
82-300 Elbląg, ul. Rybacka 35
tel. 502 499 529
gazeta@dziennikelblaski.pl

REKLAMA W ELBŁĄGU
82-300 Elbląg, ul. Rybacka 35
tel. 604 408 305
reklamy@dziennikelblaski.pl

Elwira Kowalska
tel. 604 408 305

DRUK
Drukarnia Prasowa
GRUPY WM Sp. z o.o.
Olsztyn, ul. Tracka 7
tel. 502 499 539

ELBLĄG SOLIDARNY Z POWODZIANAMI

Elbląski samorząd ma przekazać 100 tys. zł Kłodzku, które nawiedziła fala powodziowa. To już kolejny raz, gdy Elbląg wesprze właśnie to miasto zniszczone wielką wodą. Ratusz prowadzi też zbiórkę pieniędzy dla powodzien. Do tej pory na specjalne konto elblążanie wpłacili 13 tys. zł.

Elbląg już kolejny raz wesprze Kłodzko, które nawiedziła fala powodziowa

Krajobraz po powodzi w Kłodzku

Podjęliśmy decyzję, że prześlemy 100 tys. zł na rzecz osób dotkniętych powodzią na południu Polski. Nawiązaliśmy współpracę z Kłodzkiem, miastem, któremu pomagaliśmy też w 1997 roku. Otrzymaliśmy od Kłodzka katalog rzeczy, które są im potrzebne, i zamówiliśmy je. Niedługo zostaną dostarczone — poinformował wśród Michał Missan, prezydent Elbląga.

I przypomniał, że elbląski samorząd uruchomił specjalne subkonto, dzięki któremu elblążanki i elblążanie mogą włączyć się w pomoc i wpłacać pieniądze dla poszkodowanych w powodzi. W ciągu pierwszej doby dokonano wpłat na ponad 13 tys. zł.

ONI KOORDYNUJĄ

Za koordynację akcji pomocowych prowadzonych w Elblągu odpowiadają Tomasz Świniarski, dyrektor Departamentu Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego, oraz Beata Kulesza, dyrektor Elbląskiego Centrum Usług Społecznych.

Władze Elbląga uznały, że będzie prowadzona zbiórka tylko tych rzeczy, na które zgłoszono zapotrzebowanie. Jednak elbląski samorząd przekonuje, że najlepiej jest wpłacić darowiznę na subkonto.

— Nawiązaliśmy kontakt z Urzędem Miasta i Gminy

w Kłodzku, bo nie chcieliśmy za nich decydować, jaki asortyment będzie im potrzebny. Stwierdziliśmy, że najlepiej będzie, jeśli pominiemy problemy transportowe i to wszystko, czego oczekuje kłodzki samorząd, będzie można zdobyć i pobrać gdzieś w okolicy. Zdecydowaliśmy się na współpracę z jedną z ogólnopolskich sieci supermarketów i zgodnie z katalogiem potrzebnego sprzętu chcemy pomóc na łączną kwotę 100 tys. zł poprzez przekazanie nagrzewnic elektrycznych, olejowych, gazowych, butli gazowych, osuszaczy budowlanych, naświetlaczy i sprzętu, który będzie niezbędny przy usuwaniu zniszczeń powodziowych — wyliczył dyrektor Tomasz Świniarski.

POMAGANIE JEST DOBRE

O tym, jak ważne jest wsparcie, nie tylko to finansowe, mówiła Grażyna Kluge, przewodnicząca Rady Miejskiej.

— Pomaganie jest dobre i wszyscy elblążanie o tym wiedzą. Wpłaty, czyli finansowe wsparcie, są istotne, ale czasem ważniejsze jest poczucie społecznej solidarności. Osoby, które ucierpiały na skutek powodzi, wiedzą, że społeczność całego kraju — w tym naszego miasta — jest z nimi. Dzięki temu nie traci się nadziei, nie traci

się wiary w ludzi — podkreśla Grażyna Kluge.

O tym, że warto pomagać, mówił też Jerzy Wcisła, senator KO: — Żuławiaków nie trzeba przekonywać, by pomagali tym, których dotknęła powódź. Wiemy też, że nikt w pojedynkę z powodzią nie da sobie rady. Tu zawsze jest potrzebna solidarna pomoc innych.

Posel Andrzej Śliwka wraz z elbląskimi radnymi PiS ogłosił zbiórkę najpotrzebniejszych przedmiotów, które zostaną przekazane na południe Polski, gdzie trwa walka z żywiołem.

— W poselskim biurze przy ul. 1 Maja 2 otworzyliśmy punkt zbiórki artykułów, które będziemy przekazywali osobom pokrzywdzonym w wyniku powodzi, która dotknęła południowo-zachodnią część Polski. Każda pomoc jest potrzebna, dlatego prosimy osoby zainteresowane wsparciem o przynoszenie potrzebnych artykułów do biura — zaapelował w Elblągu Andrzej Śliwka.

W organizacji zbiórki dla powodzien posłowi pomagają elbląscy radni PiS: Sebastian Czyżyk-Skoczyk, Michał Rutkowski i Kamila Zdziech.

Dary można przynosić do poselskiego biura przy ul. 1 Maja 2 w godz. 9-16.

— Jeśli godziny wam nie pasują, możecie się z nami

skontaktować poprzez media społecznościowe. Na pewno odpiszemy. Postaramy się sami dojechać, aby odebrać te rzeczy, czy umówić się tak, aby było wygodnie. Prosimy o zaangażowanie. Powiadamiamy swoich znajomych, rodzinę. Każdy, nawet najmniejszy gest jest bardzo ważny — zachęcał Sebastian Czyżyk-Skoczyk, radny PiS.

ELBLĄSCY MUZYCY POWODZIANOM

Stowarzyszenie Laboratorium Sztuki razem z Centrum Sztuki Galeria EL zapraszają na charytatywny koncert dla ofiar powodzi. 21 września o godz. 17 w nawiązanie głównej Galerii EL wystąpią elbląscy muzycy. Podczas koncertu odbędzie się zbiórka pieniędzy dla ofiar powodzi. Będzie można zakupić płyty i dzieła sztuki elbląskich zespołów, artystów i artystek, zjeść ciasta, inne przekąski i nabyć kubek ciepłej zupy. Całkowity dochód zostanie przeznaczony na pomoc powodzienom.

Wystąpią: Diunacello & post.sonitum, Loopcypher, Codem, Odstawienia, Zosiek i Very, Diana Grabowska, Løster i BlindBOX.

ZBIÓRKA W KOŚCIOŁACH

— W ostatnich dniach powódź dotknęła województwa dolnośląskie i opolskie. Wylały rzeki

Odra i Nysa Łużycka oraz mniejsze. Sytuacja mieszkańców wielu miejscowości stała się bardzo trudna. Zniszczone zostały drogi, mosty, ulice, a także budynki mieszkalne, sklepy, szpitale. W związku z powyższym proszę, aby w niedzielę, 22 września, w kościołach diecezji elbląskiej została przeprowadzona zbiórka ofiar do puszek na rzecz poszkodowanych przez powódź. Proszę, pomóżmy materialnie osobom i instytucjom, które dotknął niszczący żywioł. Uczynimy to, co możliwe, kierując się odruchem serca i chrześcijańską solidarnością. Zebrane środki finansowe zostaną przekazane Caritasowi Polska — zaapelował Jacek Jezierski, biskup elbląski.

EWELINA GULIŃSKA

Elbląski samorząd uruchomił specjalne subkonto, dzięki któremu elblążanki i elblążanie mogą włączyć się w pomoc i wpłacać środki dla poszkodowanych w powodzi mieszkańców z południa kraju. Darowizny można wpłacać na rachunek o numerze 09 1020 1811 0000 0802 0460 2571 (w tytule przelewu dopisek „Darowizna dla powodzien”).

Od piątku, 20 września, ruszy zbiórka darów rzeczowych dla powodzien z południowej Polski. Zebrane dary będą

przekazywane do gmin poszkodowanych w wyniku powodzi, dla których Miasto Elbląg organizuje zbiórkę. Punkt zbiórki: Ratusz Staromiejski (ul. Stary Rynek 25), czynny od poniedziałku do piątku w godz. 10.00-18.00 oraz w soboty w godz. 10.00-15.00. Lista potrzeb naszej zbiórki rzeczowej została ustalona z Regionalnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Olsztynie, który został wyznaczony przez marszałka województwa warmińsko-mazurskiego do koordynowania akcji pomocowej w województwie. Przyjmowane będą: silne środki czystości do sprzątania, środki odkażające, żele antybakteryjne, płyny do mycia rąk, preparaty do dezynfekcji powierzchni, preparaty do dezynfekcji urządzeń sanitarnych, preparaty do dezynfekcji, roztwory wybielacza (chloru) i inne środki odkażające, rękawice nylonowe i gumowe, rękawice robocze, latarki z bateriami, powerbanki (naładowane) i baterie, podstawowe środki opatrunkowe, środki higieny osobistej, artykuły chemii gospodarczej, agregaty, łopaty, miotły, taczki, szpadle i inne narzędzia do sprzątania, osuszacze lub inne urządzenia pochłaniające wilgoć i pompy do przepompowywania wody, pampersy dla dorosłych. Przedmioty i produkty spoza listy nie będą przyjmowane.

W podziękowaniu za tegoroczne plony

Wojewódzkie dożynki są ważnym elementem regionalnej kultury i dobrych obyczajów, przejawem uszanowania tradycji. W olsztyńskim skansenie było radośnie, kolorowo i tłumnie.

Trudno o bardziej klimatyczne miejsce na Warmii i Mazurach do wspólnego celebrowania najważniejszego wydarzenia w tradycji polskiej wsi, jakim jest święto plonów, niż Muzeum Budownictwa Ludowego – Park Etnograficzny w Olsztynku, gdyż tak brzmi pełna nazwa popularnego skansenu.

Do Olsztynka ściągnęły tłumy ludzi, żeby podziękować rolnikom, sadownikom i ogrodnikom z regionu za ich ciężką pracę, z których plonów wszyscy korzystamy. Jak również po to, aby wspólnie się radować z zakończonych zbiorów.

Przybyli mogli podziwiać kunsztowne wieńce dożynkowe, których sztuka wyplatania przekazywana jest z pokolenia na pokolenie, barwne stroje ludowe, obrzędy dożynkowe, śpiewy – wszystko to, co stanowi nieodłączny element tradycji święta plonów.

Za całoroczny wysiłek rolnikom podczas dożynek podziękował marszałek województwa Marcin Kuchciński.

– Praca rolnika, często trudna i niewdzięczna, przynosi wyjątkowe owoce. To właśnie Wam, Szanowni Państwo, zawdzięczamy rzecz podstawową, ale jakże szczególną – chleb na stole. Dziękuję za Waszą ciężką pracę i za wytrwałość. Każdego dnia doceniamy wysiłek rolników i ich wkład w naszą społeczność, kulturę, tradycję oraz bezpieczeństwo.

Marszałek zaznaczył też, że rolnictwo jest jedną z najważniejszych gałęzi gospodarki narodowej i regionalnej, a samorząd województwa od lat pozostaje sprawdzonym partnerem rolników.

– Dbamy o to, aby pieniądze z programów Unii Europejskiej trafiały na obszary wiejskie Warmii, Mazur i Powiśla, służąc tym samym ich mieszkańcom. Zależy nam na tym, żeby rolnicy mieli coraz lepsze warunki do rozwoju. Dlatego podejmujemy wiele działań zmierzających do wykorzystania każdego euro przyznanego naszemu regionowi. Tu pomocny jest przede wszystkim Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, z którego samorząd województwa ma do wydatkowania około 700 mln zł – dodał marszałek województwa.

Prócz unijnych funduszy każdego roku samorząd województwa z własnego budżetu wspiera obszary wiejskie poprzez m.in. ogłaszanie konkursów służących aktywizacji lokalnych społeczności. Od lat bardzo dużym zainteresowaniem cieszą się konkursy takie jak Aktywna Wieś Warmii, Mazur i Powiśla, Małe Granty Sołeckie Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego czy Granty Marszałka dla Kół Gospodyń Wiejskich. Jedną z nowszych inicjatyw jest konkurs promujący sadzenie drzew i krzewów miododajnych, co znacząco przyczynia się do zachowania bioróżnorodności regionu.

Wojewódzkie dożynki to ważny element regionalnej kultury

Zwycięzcy konkursu na najładniejsze stoisko dożynkowe

Do konkursu na najładniejszy wieńec dożynkowy zgłosiło się aż 41 gmin – wygrały Liski z gm. Pisz

Samorząd województwa pomaga również przy organizacji wydarzeń, które promują nasz znak rozpoznawczy, którym jest naturalna, zdrowa żywność oraz dziedzictwo kulinarne. Podczas dożynek w Olsztynku na licznych stoiskach można było skosztować najróżniejszych przysmaków, przygotowanych przez działające na Warmii, Mazurach i Powiślu Koła Gospodyń Wiejskich.

Podczas dożynek rozstrzygnięto konkursy na najładniejsze stoisko dożynkowe oraz najładniejszy tradycyjny wieńec. Komisje oceniające miały niemały kłopot z wyborem, ponieważ wszystkie stoiska i wieńce prezentowały się doskonale. Wręczono również Odznaki Honorowe za Zasługi dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz odznaki honorowe „Zasłużony dla Rolnictwa”.

Dożynki ubarwił występ zespołu Zakopwer.

Organizatorem wydarzenia był samorząd województwa warmińsko-mazurskiego, natomiast partnerami Muzeum Budownictwa Ludowego – Park Etnograficzny w Olsztynku, Centrum Edukacji i Inicjatyw Kulturalnych oraz Warmińsko-Mazurska Izba Rolnicza.

KONKURS NA NAJŁADNIEJSZE STOISKO DOŻYNKOWE KÓŁ GOSPODYŃ WIEJSKICH

- I miejsce – nagroda w wysokości 3 tys. zł
Koło Gospodyń Wiejskich w Kalniku, gm. Morąg
- II miejsce ex aequo – nagroda w wysokości 2,5 tys. zł
 1. Koło Gospodyń Wiejskich Stradunianki w Stradunach, gm. Elk
 2. Koło Gospodyń Wiejskich w Miłomłynie, gm. Miłomłyn
- III miejsce – nagroda w wysokości 2 tys. zł
Koło Gospodyń Wiejskich Nasze Tropy w Tropach Elbląskich, gm. Elbląg

3 nagrody specjalne w wysokości:

- 1,2 tys. zł – KGW Stawigudzianki w Stawigudzie – za najlepszą, najsmaczniejszą potrawę regionalną/tradycyjną – zupę rybną z rakiem
- 1,2 tys. zł – KGW Pieckowianie w Nawiadach – za najlepsze stroje regionalne osób reprezentujących stoisko KGW
- 1,2 tys. zł – KGW w Kalniku, gm. Morąg – za najlepszy pomysł promujący region Warmii i Mazur

KONKURS NA NAJŁADNIEJSZY WIENIEC DOŻYNKOWY

- I miejsce – nagroda w wysokości 5 tys. zł (brutto)
za wieńec zgłoszony przez Gminę Pisz z miejscowości Liski
- II miejsce – nagroda w wysokości 4 tys. zł (brutto)
za wieńec zgłoszony przez Gminę Dobre Miasto z miejscowości Podleśna
- III miejsce – nagroda w wysokości 3 tys. zł (brutto)
za wieńec zgłoszony przez Gminę Banie Mazurskie z miejscowości Banie Mazurskie

- pracowników produkcji
- magazynierów
- operatorów wózków widłowych
- operatorów - mechaników linii produkcyjnych
- mechaników utrzymania ruchu
- elektromechaników
- chłodniarz
- specjalistów ds. jakości

Zadzwoń - dopytaj o szczegóły: 539 025 608 - Agata Marcula Specjalista ds. HR Napisz do nas: rekrutacja@paulafish.pl

2624otba-a-M

PRZY ULICY STAWIDŁOWEJ POWSTAJE ZIELONY ZAKĄTEK

Przy ulicy Stawidłowej powstaje Zielony Zakątek – przestrzeń do odpoczynku od miejskiego zgiełku. Właśnie posadzono tam nowe drzewa i krzewy. Niedługo pojawią się też ławki i tablica edukacyjna. A już 26 września odbędzie się tam piknik rodzinny, by uczcić utworzenie tego miejsca.

W środę, 18 września, przy ulicy Stawidłowej odbyło się wspólne sadzenie drzew i krzewów. Nasadzeń dokonali przedstawiciele społeczności dzielnicy Zawodzie, przedszkolaki oraz pracownicy Zarządu Zieleni Miejskiej i Elbląskiego Centrum Usług Społecznych. Posadzone zostały 3 jarzęby szwedzkie, 4 graby kolumnowe oraz 20 krzewów tawuły japońskiej. A wszystko w ramach międzynarodowego projektu CO GREEN, który ECUS

realizuje już od 3 lat. W ramach projektu powstaje tzw. Zielony Zakątek dla społeczności dzielnicy Zawodzie.

Do projektu ECUS został zaproszony przez Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz stowarzyszenie Centrum Aktywności Lokalnej w Warszawie jako jedno z 4 wiodących centrów usług społecznych w Polsce.

— CO GREEN to projekt międzynarodowy, polegający na współpracy 4 krajów: Chorwacji, Włoch, Grecji i Polski. Czujemy

się wyróżnieni, bo zostaliśmy zaproszeni do projektu jako jeden z 4 centrów Usług społecznych, a jest ich w Polsce pięćdziesiąt — cieszy się Elwira Tańska, organizator usług społecznych w ECUS.

W Zielonym Zakątku staną również 4 ławki, śmietniki oraz tablica edukacyjna.

— Nadleśnictwo Elbląg bardzo chętnie włącza się w projekty, w których można wesprzeć lokalną społeczność. Tym razem przygoto-

waliśmy tablicę edukacyjną. Na tej tablicy umieszczone będą informacje o gatunkach drzew, które występują w naszym środowisku, wraz z ich liśćmi i owocami. Mieszkańcy nie tylko będą mogli tu wypocząć, ale też dowiedzieć się trochę o przyrodzie i poćwiczyć swoje umiejętności w rozpoznawaniu gatunków drzew — powiedział Jan Piotrowski z Nadleśnictwa Elbląg.

Tablica przedstawiająca gatunki drzew to pierwsza, ale niejedyna tablica edukacyjna, która ma stanąć w Zielonym Zakątku.

— Zawsze marzyło mi się, że ten Zielony Zakątek będzie takim miejscem spoczynku i wytchnienia od miejskiego zgiełku. Planowaliśmy, aby powstała tu taka zielona czytelnia i ta tablica, która będzie nas edukować, to właśnie pierwszy etap tej czytelnicy — zapowiada Beata Kulesza, dyrektor Elbląskiego Centrum Usług Społecznych.

I dodaje, że w przyszłości w Zielonym Zakątku przeprowadzone zostaną dalsze działania.

Zwieńczeniem projektu będzie piknik rodzinny.

— Zapraszamy wszystkich w czwartek, 26 września, o godz. 16.00. Będziemy wspólnie świętować utworzenie Zielonego Zakątku — przekazała Beata Kulesza.

EWELINA GULIŃSKA

REKLAMA

W PIASTOWIE STANIE WIEŻA WIDOKOWA

Na Srebrnej Górze w Piastowie (gmina Milejewo) stanie 18-metrowa drewniana wieża widokowa. Wraz z boiskiem do siatkówki i wiatą do grilla będzie nową atrakcją turystyczną w naszym regionie.

Srebrna Góra to nieoficjalna nazwa wzniesienia o wysokości 198,49 m

n.p.m., znajdującego się na Wysoczyźnie Elbląskiej, na obszarze miejscowości Piastowo (gmina Milejewo).

W ramach zadania pn. „Budowa infrastruktury turystycznej i towarzyszącej w miejscowościach gminy Milejewo” już niedługo w Piastowie stanie 18-metrowa drewniana

wieża widokowa. Wieża będzie posiadała 4 platformy widokowe; najwyższa zostanie usytuowana na wysokości 12 m. Na każdy poziom wieży będą prowadziły drewniane schody zabezpieczone barierką.

Dodatkowo w ramach zadania w pobliżu wieży przewiduje się też zorganizowanie miejsca rekre-

acyjnego dla turystów. Na terenie obok wieży powstaną wiaty do grilla, boisko do siatkówki (9 x 18 m), parking rowerowy i miejsca postojowe dla samochodów. Zadanie przewiduje też wykonanie oświetlenia i monitoringu wieży widokowej.

Koszt budowy nowej infrastruktury turystycznej

w Piastowie to ponad 1,36 mln zł.

Gmina Milejewo w połowie lipca wyłoniła wykonawcę omawianej inwestycji. Przetarg wygrała firma Usługi Transportowe Zbigniew Janeczek z Milejewa, która będzie miała 14 miesięcy na realizację zamówienia.

EWELINA GULIŃSKA

Skup zboża
również z przeznaczeniem
do gorzelni
518-048-715

132224opb1-a-M

REKORDOWY BUDŻET OBYWATELSKI

Rekordową liczbę 183 projektów do realizacji z budżetu obywatelskiego w 2025 roku zgłosili mieszkańcy Elbląga – podał w ubiegły piątek elbląski ratusz. Władze miasta przeznaczyły na ten cel ponad 4,2 mln zł.

Zakończyła się weryfikacja formalna i merytoryczna wniosków złożonych przez mieszkanki i mieszkańców Elbląga do budżetu obywatelskiego 2025.

— W tej edycji złożono rekordową liczbę, bo aż 183 wnioski, w tym 86 na zadania inwestycyjne w okręgach, 41 na małe projekty w okręgach i 56 na inicjatywy ogólnomiejskie. To rekord w historii wszystkich edycji budżetu obywatelskiego w Elblągu. Pozytywnie zaopiniowanych zostało 116 projektów: 48 zadań inwestycyjnych, 34 małe projekty, 34 inicjatywy ogólnomiejskie. Pomysły, które się powtórzyły, zostały połączone – takich wniosków było 13 – poinformowała Adriana Kuzko z biura prasowego elbląskiego ratusza.

Wnioski były różnorodne: od infrastruktury drogowej (wykonanie chodników, poprawy stanu alejek w parkach, ścieżek

rowerowych) przez wykonanie nowych nasadzeń zieleni po poprawę estetyki miasta. Małe granty dotyczą przede wszystkim działań integrujących lokalną społeczność. Wśród zgłoszonych pomysłów są m.in. rodzinne pikniki, warsztaty skierowane do różnych grup wiekowych, projekty dotyczące aktywności fizycznej czy projekty muzyczne.

Wnioskodawca, którego projekt został odrzucony, ma prawo do odwołania.

— Tryb odwoławczy potrwa do 20 września. Wnioskodawca, którego wniosek został zaopiniowany negatywnie, ma prawo do odwołania, które można składać w formie pisemnej w Biurze Konsultacji Społecznych i Kontaktów Międzynarodowych (pok. 310 w staromiejskim ratuszu, ul. Stary Rynek 25) bądź drogą elektroniczną na adres bo@umelblag.pl w terminie od 16 do 20 września

FOT. EG

— W TEJ EDYCJI ZŁOŻONO REKORDOWĄ LICZBĘ, BO AŻ 183 WNIOSKI, W TYM 86 NA ZADANIA INWESTYCYJNE W OKRĘGACH, 41 NA MAŁE PROJEKTY W OKRĘGACH I 56 NA INICJATYWY OGÓLNOMIEJSKIE. TO REKORD W HISTORII WSZYSTKICH EDYCJI BUDŻETU OBYWATELSKIEGO W ELBLĄGU.

Z ELBLĄSKICH ULIC „ZNIKAJĄ” ZAPOMNIANE SAMOCHODY

FOT. SM ELBLĄG

Elbląska Straż Miejska kontynuuje usuwanie nieużytkowanych pojazdów, ale interwencji po zgłoszeniach mieszkańców ciągle przybywa. Od początku 2024 roku Straż Miejska

w Elblągu podjęła 164 interwencje dotyczące nieużytkowanych pojazdów, z czego 15 zostało odholowanych na koszt ich właścicieli.

ŹRÓDŁO: SM ELBLĄG

br. Od 23 do 27 września ewentualne odwołania będą rozpatrywane przez prezydenta miasta – przekazała Adrianna Kuzko.

Głosowanie na ostateczną listę projektów będzie trwało od 7 do 24 października.

Przypomnijmy, że w tej edycji pula środków na realizację zwycięskich zadań wynosi 4,2 mln zł: po 610 tys. zł na każdy z pięciu okręgów oraz 1,1 mln zł na inicjatywę ogólnomiejską. Dodatkowo w każdym z okręgów wydzielono kwotę 30 tys. zł na małe projekty, przy czym wartość każdego z nich nie może przekroczyć 10 tys. zł.

EG

LISTA ZATWIERDZONYCH WNIOSKÓW

Zadania ogólnomiejskie:

1. Rewitalizacja terenu za pomnikiem ofiar 1970 – skwer Rebinina (590 tys. zł).
2. Parking wokół budynku Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa, laboratorium oraz przychodni lekarskiej (1,1 mln zł).
3. Godzina zajęć na basenie dla rodziców z dziećmi niepełnosprawnymi (10 tys. zł).

4. Replika w skali 1:10 torpedowca ze stoczni Schichau typu 39-metrowego z lat 90 XIX wieku (100 tys. zł).

5. Dekoracje świetlne (iluminacje/ozdoby świąteczne) bożonarodzeniowe (500 tys. zł).

6. Gry wielkoformatowe w Elblągu (20 tys. zł).

7. Nowa choinka na Starym Mieście (225 tys. zł).

8. Wystawa plenerowa składana, do wykorzystania w różnych miejscach, pt. Dziedzictwo techniczne zakładów Komnicka (30 tys. zł).

9. Wypoczywam EKO – stworzenie miejsca do wypoczynku w sadzie szkolnym przy ZSE-iO, ul. Bema (20 tys. zł).

10. Budowa wielofunkcyjnego boiska szkolnego przy szkole nr 23 wraz z zagospodarowaniem terenu (1,1 mln zł).

11. Przebudowa chodnika na ul. Królewieckiej na nowoczesny ciąg pieszo-rowerowy (1,1 mln zł).

12. Naprawa lub całkowita wymiana chodnika przy ul. Kręgielnej w Elblągu oraz naprawa drogi od rogu ul. Królewieckiej 34 do ul. Zacisze 9 (350 tys. zł).

13. „Moja głowa, moja mowa – mój sukces!” – projekt bezpłatnych usług społecznych w zakresie terapii neurolo-

gopedycznej i logopedycznej dla dzieci młodzieży oraz dorosłych (330 tys. zł).

14. Oświetlone Stare Miasto – zakup girland świetlnych (55 tys. zł).

15. Przebudowa drogi dojazdowej do przedszkola nr 19 (plac Wolności) w Elblągu (800 tys. zł).

16. Wyścig kolarski przy ul. 1 Maja w Elblągu (800 tys. zł).

17. Zakup worków do podlewania drzew – 300 szt. (15 tys. zł).

18. Elbląskie Święto Szachów pod patronatem Prezydenta Elbląga Michała Missana (10 tys. zł).

19. Zakup zestawu ratownictwa medycznego PSP R1 dla elbląskiego WOPR (10 tys. zł).

20. Modernizacja parkingu przy Muzeum Archeologiczno-Historycznym – ul. Zamkowa (1,1 mln zł).

21. Poznaj rzekę Elbląg i jezioro Drużno z kajaka! (10 tys. zł).

22. Remont parkingu i dróg wewnętrznych pomiędzy halą MOS i torem KALBAR z poszanowaniem istniejącej zieleni, nowymi nasadzeniami i montażem stojaków rowerowych (1,1 mln zł).

23. Klatka do treningu OCR w parku im. gen. Nieczuja-Ostrowskiego (20 tys. zł).

24. Sterylizacja/kastracja

psów i kotów właścicielskich, kotów wolno żyjących oraz czipowanie psów właścicielskich (200 tys. zł).

25. III Elbląski Festiwal Organowy (50 tys. zł).

26. Jasna Strona Miasta – warsztaty, konferencje, koncerty dla duszy i ciała – przyjdź i doświadczyć JSM (100 tys. zł).

27. Naprawa nawierzchni chodnika przy ul. Grunwaldzkiej od lecznicy weterynaryjnej do mostu w Gronowie Górnym (1,1 mln zł).

28. Aktywnie dla zdrowia – ławki (ul. Komeńskiego i ul. Żeromskiego), Szpital Miejski św. Jana Pawła II w Elblągu (60 tys. zł).

29. Murale w Elblągu (10 tys. zł).

30. Elbląg Music Masterclass 2025 (150 tys. zł).

31. Elbląskie Święto Muzyki 2025 (320 tys. zł).

32. Ogólnomiejaska wypożyczalnia gier planszowych (200 tys. zł).

33. Zakup mobilnych stoisk na potrzeby prezentacji wyrobów lokalnych rękodzielników na terenie Starego Miasta (96 tys. zł).

34. Wyptyńmy na szerokie wody! – zakup elbląskiego statku Jantar z 1892 roku (307 tys. zł).

MARIOŁA SZNAJDER: ZALEŻY MI NA ROZWOJU GMINY MILEJEWO

O żłobku, bieżących i nadchodzących inwestycjach, pomysłach na cykliczne imprezy oraz nowej atrakcji turystycznej rozmawiamy z Mariolą Sznajder, nową wójt gminy Milejewo.

— Trzykrotnie walczyła pani w wyborach samorządowych o stanowisko wójta gminy Milejewo. Powiedzenie „Do trzech razy sztuka” w tym przypadku się sprawdziło.

— Tak, sprawdziło się, ale tak naprawdę to dzięki mieszkańcom i ich zabiegom o to, abym wystartowała kolejny raz. Mieszkańcy przypomnieli mi też o tym, że mam dużo pomysłów, które przedstawiałam im wcześniej. Mój program wyborczy z poprzednich lat nie zmienił się. To, co zaproponowałam w 2010 roku, dopiero teraz będzie realizowane. Moim hasłem wyborczym było i jest „Przeszłość szanujemy, przyszłość budujemy!”. To hasło wyszło od moich kandydatów do rady. Dlatego też kontynuujemy wszystkie zadania rozpoczęte przez poprzedniego wójta; żadne z tych zadań nie zostało przeze mnie odrzucone. To były przede wszystkim remonty i modernizacje dróg.

— Jakie inwestycje będą realizowane w gminie Milejewo?

— Modernizacja dróg gminnych w Zajczkowie, Rychnowach, Hucie Żuławskiej, Ogrodnikach i Wilkowie, ul. Elbląskiej w Milejewie i parking przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Milejewie. Zabiegałam o to, by wiejskie świetlice były reaktywowane i służyły mieszkańcom. Wiejska świetlica w Rychnowach przejdzie kapitalny remont. Poprzedni wójt Krzysztof Szumała pozyskał budynek na świetlicę w Zalesiu i niedługo będzie on przystosowywany do pełnienia swojej funkcji. W ostatnim czasie odkupiliśmy też część budynku w Wilkowie, w którym znajduje się świetlica. Wcześniej byliśmy współwłaścicielami, a teraz cały budynek jest do dyspozycji mieszkańców.

— W gminie Milejewo powstanie też nowa atrakcja turystyczna?

— Tak, będziemy mieli w Piastowie nową wieżę widokową. Ma mieć 18 metrów i stanąć na tzw.

Srebrnej Górze. Mamy już wyłonionego wykonawcę tej inwestycji. Zadanie będzie kosztowało ponad 1,36 mln zł.

— W Milejewie już niedługo zostanie otwarty żłobek.

— We wrześniu przyszłego roku w budynku po byłym gimnazjum planujemy otworzyć żłobek. Będziemy mogli przyjąć w nim 15 dzieci. To bardzo duży budynek i chciałabym, aby funkcjonował tam też przedszkole, a w pozostałej części utworzyć miniośrodek kultury. W gminach Młynary, Godkowo czy Markusy takie ośrodki są, u nas, w Milejewie, niestety jeszcze nie ma. Planujemy zorganizować tu miejsce na fitness i siłownię, aby nie trzeba było już jeździć do Elbląga. Jeżeli seniorzy z Klubu Seniora w Milejewie wyrażą zgodę na zmianę lokalizacji, to na pewno rozważymy ich przeniesienie do ww. budynku w celu polepszenia im warunków do spotkań. Zaplanowano tam również lokalizację Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

— Jakie działania planuje podjąć pani w najbliższym czasie?

— Chciałabym, aby w Kamienniku Wielkim powstała świetlica. To druga pod względem liczby ludności miejscowość w gminie Milejewo. Prężnie działa tam Koło Gospodyń Wiejskich „Kamieniczanki”, jak również sami mieszkańcy są bardzo aktywni. Sołectwo już od 20 lat zabiega o świetlicę, dlatego też podejmę wszelkie działania, aby pozyskać grunt i rozpocząć budowę

foto: archiwum prywatne

Mariola Sznajder to mieszkanka Milejewa. Od 1994 do 2010 roku pracowała w Urzędzie Gminy Milejewo na stanowisku inspektora ds. gospodarki nieruchomościami. Od 2011 do 2024 roku pracowała w Urzędzie Miejskim w Elblągu, w departamencie gospodarki nieruchomościami i geodezji. Tam zajmowała się sprawami związanymi z pozyskiwaniem i zamianą nieruchomości na cele publiczne, opłatami planistycznymi czy zwrotami bonifikat. Trzykrotnie starała się o fotel wójta gminy Milejewo: bezskutecznie w 2010 i w 2014 roku (przegrała 134 głosami z Krzysztofem Szumałą) oraz w 2024 roku, kiedy to w drugiej turze otrzymała 66,2 proc. głosów i została wójt gminy Milejewo.

Moim hasłem wyborczym było i jest „Przeszłość szanujemy, przyszłość budujemy!”. To hasło wyszło od moich kandydatów do rady. Dlatego też kontynuujemy wszystkie zadania rozpoczęte przez poprzedniego wójta; żadne z tych zadań nie zostało przeze mnie odrzucone — mówi Mariola Sznajder.

wymarzonej dla mieszkańców świetlicy. To był jeden z sześciu punktów mojego programu wyborczego. Planuję również zmianę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W czerwcu została podjęta uchwała w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Milejewo. W najbliższym czasie będziemy przystępować do ogłoszenia procedury przetargowej na to zadanie. Jeśli chodzi o drogi, to nie chciałabym, aby były one co roku łatanie, ale porządnie remontowane — przy użyciu masy bitumicznej — i aby służyły na lata. Wiemy, że co roku wydaje się pieniądze na cząstkowe remonty dróg. Chcę to zmienić, może będziemy remontować mniej odcinków dróg, ale za to ich jakość będzie lepsza i trwalsza. Został wyłoniony też wykonawca na modernizację budynku OSP w Pomorskiej Wsi. Budynek jest wpisany do gminnej ewidencji zabytków gminy Milejewo. W trakcie reali-

zacji jest też termomodernizacja wiejskiej świetlicy w Zalesiu.

— Kanalizacja to wciąż duży problem w gminie Milejewo.

— Na terenie gminy Milejewo tylko dwie miejscowości są skanalizowane: Kamiennik Wielki i Stoboje. Moim zamysłem jest to, aby chociaż część Milejewa została skanalizowana. Pytałam już o wsparcie w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i jeżeli zajdzie taka potrzeba zaciągniemy pożyczkę na realizację tego przedsięwzięcia.

— A co z imprezami w gminie Milejewo?

— Zaproponowałam, aby latem ponownie zorganizować pożegnanie wakacji, a zimą, przed świętami Bożego Narodzenia spotkanie świąteczne połączone z kiermaszem naszych lokalnych kół gospodyń wiejskich i stowarzyszeń. Może do kalendarza imprez gminnych wpiszą się zawody wędkarskie o puchar wójta gminy Milejewo połączone z piknikiem. Marzą mi się też targi, takie jak w Starym Polu. Może u nas powinniśmy zorganizować coś podobnego? Niekoniecznie takie same, ale może nasi mieszkańcy wpadną na jakiś ciekawy pomysł. Pracujemy nad tym intensywnie, aby zrobić coś, co przyciągnie nie tylko naszych mieszkańców, ale również ludzi z okolic. Chciałabym, aby Milejewo też było kojarzone z jakimś produktem.

ROZMAWIAŁA
EWELINA GULIŃSKA

WYSOCZYŻNA ELBLĄSKA OD A DO Z

Wysoczyżna Elbląska zaskakuje tajemniczymi leśnymi ścieżkami i panoramicznymi widokami. Liczne szlaki piesze i rowerowe prowadzą przez najbardziej atrakcyjne turystycznie wzgórza między Elblągiem a Tolkmickiem, dlatego poświęcamy im cykl „Poznaj Wysoczyżnę Elbląską od A do Z!”, który specjalnie dla naszych Czytelników tworzy zespół Parku Krajobrazowego Wysoczyżny.

R JAK RZEKOTKA DRZEWNA

W Polsce żyje 19 gatunków płazów, z czego 10 z nich podlega ochronie gatunkowej ścisłej (traszka karpacka i grzebieniasta, kumak nizinny i górski, grzebiuszka ziemna, ropucha zielona i paskówka, rzekotka drzewna, żaba moczarowa i zwinka), a 8 z nich ochronie gatunkowej częściowej (salamandra plamiasta, traszka górska i zwyczajna, ropucha szara, żaby: jeziorkowa śmieszka, wodna, trawna).

Płazy to zwierzęta prowadzące ziemnowodny tryb życia. Dzięki dwóm parom kończyn mają możliwość poruszania się po lądzie i w wodzie. Niektóre z gatunków rzadko wychodzą z wody, inne z kolei żyją na lądzie, pośród gęstej roślinności lub na drzewach, a do wody wracają tylko na czas rozrodu.

KLEJNOT WŚRÓD PŁAZÓW

Rzekotka drzewna (*Hyla arborea*) jest drobnym i delikatnym płazem o długich nogach i gładkiej skórze. Zarówno samce, jak i samice mierzą zwykle 3 cm do

6 cm. Cechą charakterystyczną rzekotki jest obecność okrągłych przyłg na końcach palców, które ułatwiają jej wspinaczkę na drzewa i krzewy. Grzbiet jest zwykle trawiastozielony, obrzeżony białym i czarnym pasem na bokach, natomiast brzuch jest jednolicie białozółty. Na grzbiecie skóra rzekotki jest gładka i lśniąca, na brzuchu zaś chropowata.

Rzekotka drzewna bywa nazywana klejnotem wśród płazów żyjących w Polsce ze względu na rzadko spotykane ubarwienie. Jej zielony kolor sprawia, iż siedząc wśród liści na gałęziach drzew i krzewów zlewa się z nimi i jest prawie niewykrywalna.

Ma ona również zdolność zmiany ubarwienia. W zależności od warunków środowiska i swojego stanu fizjologicznego może zmieniać barwę na szarą, brązową, a nawet niebieskofioletową. Po ustąpieniu bodźca barwa osobnika wraca do stanu wyjściowego (kolor zielony).

NADRZEWNY TRYB ŻYCIA

Rzekotka drzewna jest gatunkiem ciepłolubnym.

Występuje poza obszarami góorskimi na terenie całego kraju, w tym na Wysoczyźnie Elbląskiej. Jest jedynym polskim płazem prowadzącym głównie nadrzewny tryb życia. Może wykazywać zarówno aktywność dzienną, jak i zmierzchową. W czasie najzimniejszych miesięcy w roku (w Polsce październik – marzec) zapada w sen zimowy, który spędza na lądzie, zagrzebana w ziemnych norkach pod korzeniami drzew.

NAJWIĘKSZY ŚPIEWAK WŚRÓD ŻAB

Po wybudzeniu się ze swojego zimowego snu rzekotki wędrują do swoich zbiorników rozrodczych.

Po przybyciu na miejsce wieczorami i nocą przebywają w wodzie, natomiast dniami przesiadują na brzegu. Wraz z zapadnięciem mroku samce starają się utworzyć na powierzchni wody swoisty chór. Znajdując się 3 m od siebie, wyznaczają głosem rewir, z którego przepędzają inne samce, a śpiewem – rytmicznym, często powtarzanym terkotem zwabiają samice. Głos rzekotki słyszalny jest z odległości ponad 1 km.

Samice składają po 20-150 jaj, w postaci kulistych skupisk przyklejanych do pędów roślin wodnych.

Jajo jest od góry jasnobrązowe, od dołu jasnożółte. Kijanki są ciemnoszare, pokryte złotawymi cętkami. Świeżo przeobrażone młode żabki mierzące ok. 1,6 cm opuszczają wodę w pełni lata. Dojrzewają płciowo po 2 latach.

Rzekotka żywi się głównie pajęczakami, owada-

Rzekotka dzięki przyłgom doskonale wspina się na drzewa i krzewy

Fot. Zbigniew Zagrodzki

Fot. Zbigniew Zagrodzki

mi (głównie pluskwia-ki, mrówki, chrząszcze i skorki) i ślimakami, na które sprawnie poluje. Jej strategia polega na usadowieniu się na gałęzi czy w zaroślach i nieruchomym oczekiwaniu na pojawienie się zdobyczy, aż ta wpadnie w zasadzkę. Atak taki wymaga sprawnej koordynacji bodźców dopływających ze wpatrzonych w zdobycz oczu, precyzyjnego skoku i wysunięcia języka, by pochwycić nim ofiarę.

RZEKOTKA DRZEWNA – ŻABA METEOROLOGA

Niegdyś wierzono, że trzymana w domach rzekotka prognozowała pogodę. Rzekotka, wspinając się najwyżej, prognozowała dobrą pogodę, natomiast schodząc z umieszczonej drabinki pochmurną i deszczową. Pamiętajmy jednak, że obecnie w Polsce prywatna hodowla rzekotki drzewnej jest zabroniona, gdyż jest to gatunek objęty ochroną ścisłą.

BARBARA CHOWALKO
PARK KRAJOBRAZOWY
WYSOCZYŻNY ELBLĄSKIEJ

A w następnym numerze 11 października 2024 przeczytacie o szlakach rowerowych Wysoczyżny Elbląskiej.

Dotychczas w ramach pierwszego cyklu Wysoczyżna Elbląska od A do Z ukazały się następujące artykuły:

A JAK ABEGG
B JAK BIELIK
C JAK CESARZ
D JAK DZIĘCIOŁ
E JAK ELBLĄSKIE TOWARZYSTWO STAROŻYTNOŚCI
F JAK FLORA WIOSENNA
G JAK GŁAZY NARZUTOWE
H JAK HOGGO
I JAK IRYS
J JAK JELEŃ SIKI
K JAK KRUSZCZYKI
L JAK LEPIĘŻNIK
Ł JAK ŁĘCZE
M JAK MIODUNKA
N JAK NATURA 2000
O JAK ORZESZNICA
P JAK POMNIKI PRZYRODY
R JAK REZERWATY PRZYRODY
S JAK SZLAK KOPERNIKOWSKI
Ś JAK ŚWIĘTY KAMIEŃ
T JAK TOJAD
U JAK USZATKA

W JAK WYSOCZYŻNA ELBLĄSKA
Z JAK ZASKRONIEC ZWYCZAJNY

Dotychczas w ramach drugiego cyklu Wysoczyżna Elbląska od A do Z ukazały się następujące artykuły:

A JAK ASTER SOLNY
B JAK BAŻANTARNIA
C JAK CENTURIA
D JAK DOMY PODCIENIOWE
E JAK ELFRIDA
F JAK FOLWARKI
G JAK GODY WIOSENNE
H JAK HUTA ŻUŁAWSKA
I JAK INSEKTY
J JAK JASKÓŁKI
K JAK KRAJOBRAZ KULTUROWY
L JAK LILIA ŻŁOTOGLÓW
Ł JAK ŁUSKIEWNK
M JAK MARZANKA WONNA
N JAK NADBRZEŻE
O JAK OLSZA
P JAK PIÓROPUSZNIK STRUSI

Wysoczyżnę Elbląską polecamy zwiedzać przy pomocy aplikacji Kraina Buka. To idealny przewodnik dla wszystkich aktywnych turystów chcących poznać urokliwe miejsca i zakątki Wysoczyżny Elbląskiej. Aplikacja pokaże najciekawsze miejsca, zabytki, pomniki przyrody i inne okoliczne atrakcje do odkrycia w trakcie urlopu lub wolnego weekendu. Zeskanuj kod QR, by pobrać aplikację na swój telefon.

Rzekotka potrafi zmieniać swój kolor, dostosowując się do otoczenia

Fot. Zbigniew Zagrodzki

Kiedyś jeden z największych odkrytych basenów w Europie ma być oddany do użytku w nowej odsłonie latem 2025 roku — poinformował elbląski ratusz. Na terenie nowego obiektu będzie mogło przebywać jednocześnie do tysiąca osób.

Miejskie kąpielisko będzie składało się z dużego odkrytego basenu, brodzika dla dzieci, pięciu zjeżdżalni i zespołu boisk rekreacyjnych. Powstanie również trawiasta strefa wypoczynkowa, zaplecze sanitarne i technologiczne, a także plac zabaw dla dzieci.

Główna niecka basenu będzie podzielona na trzy części: rekreacyjną, pływacką i rwącą rzekę. Łączna powierzchnia lustra wody wyniesie 1739 m kw., a głębokość pływalni od 1,2 m do 1,8 m. Na terenie nowego obiektu będzie mogło przebywać jednocześnie do tysiąca osób.

PRACE IDĄ ZGODNIE Z PLANEM

Budowa kąpieliska przy ul. Spacerowej ma zostać ukończona w czerwcu 2025 roku

bokość pływalni od 1,2 m do 1,8 m. Na terenie nowego obiektu będzie mogło przebywać jednocześnie do tysiąca osób.

Projekt przewiduje też wykonanie dwóch boisk do siatkówki plażowej oraz boiska do badmintonu, budowę placu zabaw dla dzieci

istworzenie plaży. W ramach inwestycji powstają także budynki z zapleczem basenowym i gastronomicznym, budynek z za-

pleczem technicznym oraz droga dojazdowa. Istniejący obok parking CRW Dolinka ma zostać rozbudowany, a cały obiekt dostosowany

do potrzeb osób z niepełnościami.

Inwestycja przy ul. Spacerowej ma kosztować 90,5 mln zł, z czego 65 mln zł Elbląg otrzymał w ramach rządowego wsparcia, a reszta zostanie sfinansowana dzięki emisji obligacji komunalnych. Budowa kąpieliska miejskiego ma zostać ukończona w czerwcu 2025 roku.

Gdy to się stanie, do zagospodarowania pozostanie jeszcze druga niecka byłego kąpieliska. Jej rewitalizację zaplanowano na lata 2026-2027. Niecka ma być nie tylko akwenem przeznaczonym do sportów wodnych, ale również pełnić funkcję zbiornika retencyjnego. Elbląski samorząd nie ma jeszcze środków na ten cel.

RED.

ELBLĄSKIE DNI SENIORA W OBIEKTYWIE

Elbląskie Dni Seniora potrwają do 20 września. Zainaugurował je uroczysty przemarsz ulicami miasta: sprzed Urzędu Miejskiego na plac Kazimierza Jagiellończyka. Tam czekały na nich prezentacje i występy elbląskich organizacji seniorskich, a także namiot profilaktyczny

Szpitala Miejskiego w Elblągu, w którym można było bezpłatnie zmierzyć poziom cukru czy ciśnienie krwi. Zorganizowano również zawody w rzucie podkową. Seniorzy będą mogli wziąć udział w wielu różnych atrakcyjnych wydarzeniach, m.in. zajęciach sportowych

i tanecznych, warsztatach plastycznych czy seansach filmowych. W piątek, 20 września, odbędzie się również konferencja pn. „Zdrowie i bezpieczeństwo seniorów”. Coroczne Elbląskie Dni Seniora to inicjatywa wspomagająca integrację elbląskich seniorów i seniorów

oraz przedstawienie oferty organizacji zaangażowanych w działalność na ich rzecz. W Elblągu jest ponad 20 organizacji pozarządowych, które opiekują się starszymi osobami. Seniorów w elbląskich klubach i stowarzyszeniach jest około 1500.

EG

KOLEJNE KROKI W SPRAWIE RATUSZA

WŁADZE BRANIEWA
NIE ZAPRZESTAJĄ
DZIAŁAŃ
W SPRAWIE
ODBUDOWY
RATUSZA.
PODCZAS WIZYTY
W STOLICY KRAJU
BURMISTRZ MIASTA
TOMASZ SIELICKI
PONOWNIE SPRAWĄ
ZAINTERESOWAŁ
GENERALNĄ
KONSERWATOR
ZABYTKÓW.

przedsięwzięcia — poinformował.

Przypomnijmy: w lutym 2023 roku zakończono wstępne prace archeologiczne na terenie byłego braniewskiego ratusza. Efekt? Odgruzowanie terenu i odsłonięcie zachowanych elementów architektonicznych dawnej budowli.

CIEKAWY ODKRYCIA

W trakcie prac archeologicznych odsłonięto m.in. fragmenty kamiennych fundamentów, starszych od obwodowych murów średniowiecznego ratusza, pozostałości prawdopodobnie średniowiecznej, drewnianej podłogi przyziemia ratusza i fragment prawdopodobnie podstawy pieca w północnej części ratusza oraz pozyskano materiał ceramiczny datowany na XIV-XV wiek. Ponadto w północnym murze średniowiecznego ratusza, w jego części wschodniej, odkryto pozostałości średniowiecznej zabiegowej

klatki schodowej biegnącej wewnątrz muru.

Odsłonięte fragmenty kamiennych fundamentów, starsze od ratusza z XIV wieku, mogą być pozostałościami pierwszej siedziby władz miejskich Braniewa — miasta lokowanego na prawie lubeckim w 1254 roku.

— Czekają nas jeszcze dalsze badania wykopaliskowe, które będą poprzedzone nieinwazyjnymi badaniami georadarowymi — zapowiedział burmistrz Braniewa.

Na podstawie przeprowadzonych badań architektonicznych ustalono, że należy zachować w możliwie pełnym zakresie średniowieczne mury obwodowe ratusza, a sposób ich wykorzystania i ekspozycji powinien zostać określony na etapie projektowym. Wskazano, że należy bezwzględnie chronić i zachować fragment zabiegowej klatki schodowej zlokalizowanej wewnątrz południowego muru średniowiecznego ratusza (w jego wschodniej części), a po przeprowadzeniu prac archeologiczno-architektonicznych związanych z odsłonięciem klatki schodowej konieczne będzie jej zabezpieczenie przed destrukcyjnym wpływem czynników atmosferycznych oraz przeprowadzenie niezbędnych prac konserwatorskich i renowacyjnych.

— Jak widać, dotychczasowe działania przyniosły wiele korzyści i poszerzyły

Burmistrz Tomasz Sielicki o planach odbudowy ratusza rozmawiał z Bożeną Żelazowską, wiceminister kultury i dziedzictwa narodowego oraz generalną konserwator zabytków

naszą wiedzę na temat braniewskiego ratusza. Przede wszystkim jednak przybliżyły nas do upragnionego celu: odbudowy budowli stanowiącej symboliczne serce naszego miasta — podkreślał na początku 2023 roku Tomasz Sielicki, burmistrz Braniewa.

Wtedy także wspominał, że cichym marzeniem władz Braniewa jest odbudowa ratusza do 2030 roku.

PIERWSZY I... KOLEJNY KROK

— Zrobiliśmy pierwszy poważny krok, przez co odbudowa ratusza w Braniewie zrobiła się bardzo medialnym tematem i dzięki temu znalazła się w kręgu zainteresowań wielu instytucji i środowisk naukowych. Liczymy na ich wsparcie, dzięki któremu będziemy mogli spełnić marzenia naszych mieszkańców — podsumował Tomasz Sielicki.

Minał rok i... kolejny krok został postawiony. Zrealizowanych zostało około 80

proc. prac archeologicznych. Do wykonania pozostały jeszcze badania zewnętrznej części fundamentów. To ważne w kontekście powstającej koncepcji odbudowy ratusza z zachowaniem tkanki historycznej. Ostateczne wyniki badań pozwolą na podjęcie decyzji odnośnie do formy, w jakiej odbudowany zostanie braniewski ratusz.

ALE TO NIE WSZYSTKO...

Kolejne kroki wykonano już w 2024 roku.

— Początek roku przynosi bardzo dobre informacje w kontekście odbudowy ratusza w Braniewie. Gościłem w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego, gdzie spotkałem się z panią wiceminister Bożeną Żelazowską. W trakcie spotkania pani minister zapoznała się z koncepcją odbudowy ratusza. Ponadto zreferowałem m.in. wyniki dotychczasowych badań związanych z odkryciem fundamentów budynku, założenia dotyczące drugiego etapu prac

archeologicznych, a następnie omówiłem skład zespołu ekspertów, który działając przy burmistrzu Braniewa, doradza i nadzoruje wszystkie etapy realizacji tego zadania — poinformował burmistrz Braniewa.

Podkreślił, że wśród poruszonych tematów nie mogło zabraknąć jubileuszu 740-lecia Braniewa.

— Korzystając z okazji, zaprosiłem panią minister do Braniewa. Ku mojej radości pani minister zadeklarowała, że z przyjemnością wkrótce odwiedzi pierwszą stolicę Warmii. — Burmistrz Sielicki nie kryje zadowolenia. — Zanim dojdzie do tej wy-

czekiwanej wizyty, ponownie odwiedzę resort kultury. Wspólnie z panią minister i pracownikami merytorycznymi porozmawiamy o szczegółach współpracy przy odbudowie ratusza. Mam także zaplanowaną wizytę w Narodowym Instytucie Konserwacji Zabytków, w którym spotkam się z dyrektorem doktorem Michałem Laszczkowskim. To naprawdę duże wyzwanie, wymagające ścisłej współpracy z resortem kultury i dziedzictwa narodowego. Biorąc pod uwagę otwartość i życzliwość, z jaką pani minister odniosła się do naszego pomysłu, nie mam wątpliwości, że Braniewo odzyska swój ratusz — podkreślił Tomasz Sielicki.

Staromiejski ratusz to symbol Braniewa od średniowiecza do 1945 roku, gdy został zniszczony. Wcześniej wiele razy przebudowywany. Stał w miejscu skweru przy ul. Kromera. Został rozebrany w 1959 roku.

OPR. RAZ

Program „Edukacja poszerzy Twoje horyzonty!” skierowany jest do osób poniżej 25. roku życia, które znajdują się w trudnej sytuacji życiowej, a także tych z niskimi umiejętnościami podstawowymi. Osoby uczące się, pracujące lub zamieszkujące m.in. powiaty elbląski, lidzbarski, bartoszycki i braniewski są mile widziane. W szczególności zapraszamy osoby z niepełnosprawnościami, które chcą rozwinąć swoje kompetencje.

W ramach projektu uczestnicy będą mieli możliwość skorzystania z szeregu bezpłatnych działań. Między innymi zaplanowane są indywidualne spotkania z doradcą zawodowym, które pomogą w diagnozie potrzeb oraz kompetencji. Uczestnicy wezmą także udział w szkoleniu z zakresu kompetencji cyfrowych, które zakończy się egzaminem nadającym kwalifikację CDL lub równoważną.

Dodatkowo projekt oferuje grupowe warsztaty, które skoncentrują się na prak-

EDUKACJA POSZERZY HORYZONTY

tycznych umiejętnościach, takich jak planowanie i prowadzenie domowego budżetu czy przygotowania do remontu. Kolejnym elementem programu są warsztaty z zakresu kompetencji społecznych, w ramach których każdy uczestnik będzie mógł zgłębić temat komunikacji, radzenia sobie ze stresem, adaptacji

do zmian, autoprezentacji oraz pracy zespołowej. Uczestnicy będą także mieli okazję spotkać się z psychologiem, który wspierać będzie ich motywację i postępy.

— Zachęcamy do kontaktu z biurem projektu, które mieści się w Miejskim Domu Kultury w Pieniężnie przy ulicy Sienkiewicza

14. Można się z nami skontaktować telefonicznie pod numerem 884 420 578 lub za pośrednictwem e-maila: spawlicka.projekty@gmail.com. Ten projekt to doskonała okazja, aby poszerzyć swoje horyzonty i zdobyć nowe umiejętności, które w przyszłości zaowocują lepszymi perspektywami zawodowymi. Nie czekaj — zgłoś się do udziału już dziś! — zachęcają miejscowi urzędnicy.

Projekt „Edukacja poszerzy Twoje horyzonty!” prowadzony jest przy wsparciu

Europejskiego Funduszu Społecznego Plus. Realizowany jest przez fundację Zawsze Młodzi, Nadal Aktywni w partnerstwie z fundacją Niezależni w ramach programu Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027. Całkowita wartość projektu wynosi 880 676,75 zł, z czego niemal 837 000 zł pochodzi z unijnego dofinansowania, a 44 033 zł to wkład własny. Projekt trwa od stycznia 2024 roku do końca lipca 2025 roku.

OPR. RAZ

NA SZLAKU MIKOŁAJA KOPERNIKA

W Muzeum Mikołaja Kopernika we Fromborku miało miejsce istotne spotkanie partnerów działających na rzecz rozwoju Szlaku Kopernikowskiego. Jest symbolem dziedzictwa kulturowego związanym z życiem i pracą wielkiego astronoma.

W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele instytucji z trzech województw: warmińsko-mazurskiego, pomorskiego oraz kujawsko-pomorskiego. Wice-marszałek województwa warmińsko-mazurskiego Katarzyna Sobiech powitała zebranych i podkreśliła znaczenie współpracy międzyregionalnej w kontekście promocji i rozwoju szlaku.

W trakcie spotkania omawiano dotychczasowe działania oraz osiągnięcia

związane ze Szlakiem Kopernikowskim. Uczestnicy mieli okazję przedyskutować plany na przyszłość, które mają na celu dalsze promowanie regionów związanych z Mikołajem Kopernikiem oraz rozwój oferty turystycznej. Starosta braniewski Leszek Dziąg, reprezentujący Starostwo Powiatowe w Braniewie, podkreślił znaczenie lokalnych inicjatyw i współpracy z różnymi instytucjami w kontekście kulturalnym i turystycznym.

Fot. Muzeum Mikołaja Kopernika we Fromborku

Spotkanie nie ograniczyło się jedynie do dyskusji

o aspektach organizacyjnych. Uczestnicy mieli

również okazję zwiedzić Muzeum Mikołaja Kopernika, gdzie p.o. dyrektor muzeum Anna Zienkiewicz zapoznała ich z bogatymi zbiorami oraz historią placówki. Fakt, że muzeum jest centralnym punktem Szlaku Kopernikowskiego, wniósł dodatkową wartość do spotkania, ukazując, jak ważne są instytucje kulturalne w kontekście promocji lokalnych tradycji i historii.

Współpraca między różnymi partnerami przynosi wiele wartościowych

efektów, a wspólne działania mają na celu osiągnięcie założonych celów. Spotkanie we Fromborku potwierdziło, że tak zorganizowana współpraca międzyregionalna może przynieść korzyści nie tylko uczestnikom projektu, ale również mieszkańcom regionów, które leżą na Szlaku Kopernikowskim. Przez wspólne wysiłki regiony te mogą stać się bardziej atrakcyjne dla turystów oraz lepiej promować swoją bogatą historię i dziedzictwo kulturowe. **OPR. LR**

POWIAT WSPIERA ŻAGLE NA ZALEWIE WIŚLANYM

W Starostwie Powiatowym w Braniewie podpisano umowę na organizację 67. Międzynarodowych Regat Żeglarskich „Fromborska Jesień”. Została zawarta pomiędzy Zarządem Powiatu Braniewskiego a Morskim Klubem Żeglarskim „Dal” Frombork.

Podczas ceremonii podpisania umowy wicestarosta braniewski Stanisław Popiel oraz etatowy członek Zarządu Powiatu Braniewskiego Dominik Kunc reprezentowali powiat, natomiast Morski Klub Żeglarski „Dal” Frombork był reprezentowany przez komandora Piotra Orłowskiego i jego zastępcę Mariana Drabińskiego.

Przyznana przez powiat braniewski dotacja na organizację regat z pewnością pomoże w ich realizacji. Międzynarodowe Regaty Żeglarskie „Fromborska Jesień” to jedno z najbardziej oczekiwanych wydarzeń w żeglarskim kalendarzu. Regaty mają ogromne znaczenie dla lokalnych społeczności,

Fot. powiat braniewski

promując sport oraz aktywność fizyczną.

Organizacja regat to doskonała okazja do tego, aby zwrócić uwagę na piękno Zalewu Wiślanego i jego potencjał turystyczny, co może przyciągnąć nowych odwiedzających nasz region. Udział w zawodach umożli-

wi młodym adeptom żeglarstwa zdobycie doświadczenia i umiejętności pod okiem doświadczonych żeglarzy.

Regaty mają na celu nie tylko rywalizację sportową, ale również integrację lokalnej społeczności oraz wymianę doświadczeń pomiędzy żeglarzami różnych narodowości.

Umowa jest kolejnym krokiem w realizacji wizji powiatu, który pragnie promować aktywny tryb życia oraz lokalną kulturę. Współpraca z Morskim Klubem Żeglarskim „Dal” Frombork to przykład synergii działań na rzecz lokalnych inicjatyw mających na celu promocję sportu i społeczno-gospodarczy rozwój regionu. **OPR. LR**

BEZPIECZNA DROGA DO SZKOŁY

Praca policjanta to nie tylko ściganie przestępców. Jednym z elementów akcji „Bezpieczna droga do szkoły” są spotkania edukacyjne z dziećmi i młodzieżą prowadzone przez policjantów z prewencji, ruchu drogowego oraz dzielnicowych.

Ważnym elementem akcji „Bezpieczna droga do szkoły” jest edukacja dzieci i młodzieży, a w szczególności propagowanie zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Dlatego też w ramach tej akcji odbywają się spotkania z uczniami szkół oraz przedszkolakami.

— Celem takich spotkań jest przypomnienie zasad bezpieczeństwa zarówno w szkole, jak i w drodze do niej. Aby najmłodsi wiedzieli, jakich zasad należy przestrzegać, by bezpiecznie dotrzeć do szkoły i domu, policjanci rozmawiają z nimi o bezpiecznych zachowaniach na drodze. Przypominają również o elementach odblaskowych, aby byli bardziej widoczni dla innych uczestników ruchu drogowego, ale również o prawidłowym poruszaniu się rowerem oraz na hulajnodze — wyjaśnia sierż. Justyna Romańczuk, oficer prasowy Komendy Powiatowej Policji w Braniewie.

Funkcjonariusze tłumaczą także, jak należy zachować się w kontaktach z obcymi ludźmi, jak dbać o bezpie-

Fot. KPP Braniewo

czeństwo własne i innych oraz do kogo zwracać się o pomoc w sytuacji zagrożenia.

Przedszkolaki wiedzą, na jakim świetle przechodzi się przez ulicę i po co są znaki drogowe, ale nie można zapominać, że praktyka czyni mistrza, więc najmłodsi uczyli się z dzielnicową przechodzić przez pasy.

— Bezpieczna droga do szkoły to również działania policjantów ruchu drogowego. Oni również czuwają nad bezpieczeństwem na drodze. Przyglądają się kierowcom w okolicach szkół. Zwracają uwagę na zbyt szybką jazdę oraz nie-

zatrzymywanie się przed przejściami dla pieszych. Sprawdzają, czy dzieci przewożone są w fotelikach bądź specjalnych siedziškach. Kontrolują również autobusy przewożące dzieci i młodzież — dodaje policjantka.

I apeluje: — Pamiętajmy, że akcja „Bezpieczna droga do szkoły” jest adresowana nie tylko, choć przede wszystkim, do najmłodszych, ale również do wszystkich dorosłych, którzy powinni swoim zachowaniem dawać przykład swoim dzieciom, ale również do nauczycieli, na których ciąży obowiązek edukacyjny.

OPR. RAZ

SETKI POBIEGŁY NA PRZEŁAJ

W dniu, w którym odbyły się mistrzostwa powiatu elbląskiego w biegach przełajowych, Pasłek stał się miejscem sportowego zrywu, przyciągając blisko 300 zawodników i zawodniczek z różnych szkół podstawowych regionu.

Wydarzenie zorganizowane w ramach powiatowej inauguracji sportowego roku szkolnego 2024/2025 zgromadziło uczniów rywalizujących na dystansach od 600 do 800 metrów, a reprezentujących klasy od II do VIII.

Przed oficjalnym rozpoczęciem biegów na stadionie miało miejsce podsumowanie wyników powiatowych igrzysk młodzieży szkolnej oraz powiatowych igrzysk dzieci za rok szkolny 2023/2024. Po zakończeniu rywalizacji w klasyfikacji generalnej powiatowych igrzysk młodzieży szkolnej zwyciężyła Szkoła Podstawowa w Gronowie Elbląskim, zdobywając 763 punkty. Na drugim miejscu uplasowała się Szkoła Podstawowa w Tolkmicku z 721 punktami, a trzecie przypadło szkole w Godkowie, która zgroma-

dziła 549 punktów. W kategorii powiatowych igrzysk dzieci prym wiodła Szkoła Podstawowa w Młynarach, zdobywając 988 punktów. Na podium znalazły się również szkoły podstawowe w Tolkmicku i Gronowie Elbląskim, zdobywając odpowiednio 769 i 667 punktów.

W trakcie emocjonujących biegów przełajowych zawod-

nicy z pasłęckich szkół pokazali się z jak najlepszej strony, zdobywając łącznie 18 medali, co było znaczącym osiągnięciem dla lokalnej społeczności. Na najwyższym stopniu podium stawali Filip Faszyński (SP1), Lena Adamczyk (SP1), Laura Szarszunowicz (SP2), Kacper Demski (SP2), Klaudia Kirol (SP3), An-

tonina Maciejewska (SP3) oraz Filip Kamiński (SP3), którzy wywalczyli złote medale. Srebrne medale wręczone zostały Aleksandrze Koroś (SP1), Paulinie Kulig (SP1), Lenie Sołowiej (SP1), Michalinie Kulot (SP2), Igorowi Magrianowi (SP2) oraz Wojciechowi Sowie (SP3). Brązowe medale trafiły do Nikodema

Weremy (SP2), Wiktorii Rudzińskiej (SP2), Hanny Tuckiej (SP3), Tymona Fekiety (SP3) oraz Krystiana Pietkiewicza (SP3).

Wspaniałą atmosferę wydarzenia podkreśliły wręczenia medali, w których udział wzięli burmistrz Pasłęka Elżbieta Wasiuk, dyrektor Zespołu Szkół w Pasłęku Joanna Majewska

oraz przedstawiciel Starosty Elbląskiego Marek Sarnowski. Całe wydarzenie okazało się nie tylko świętem sportu, ale również doskonałą okazją do integracji dzieci, nauczycieli oraz lokalnej społeczności.

Organizatorzy, wśród których znaleźli się Elbląski Szkolny Związek Sportowy, Zespół Szkół w Pasłęku, KS Polonia Pasłek oraz Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Pasłęku, stanęli na wysokości zadania, tworząc event, który z pewnością na długo pozostanie w pamięci uczestników. Mistrzostwa te były doskonałym początkiem sportowego roku szkolnego, a zaangażowanie młodych zawodników i ich trenerów zapowiada, że nadchodzące miesiące będą obfitować w kolejne równie emocjonujące wydarzenia sportowe.

OPR. RAZ/UM PASŁĘK

Powódź w południowo-zachodniej Polsce spowodowała ogromne zniszczenia, których skutki odczuwają mieszkańcy wielu miast i wiosek. Wiele domów, życiowych dorobków i marzeń zostało zalanych wodą. Przez żywioł tysiące Polaków straciło wszystko, co przez lata budowali i pielęgowali.

W takich trudnych chwilach jak te najważniejsze stają się wspólne wsparcie i solidarność. Mieszkańcy Pasłęka, nie pozostając

biernymi na tę tragedię, organizują zbiórkę, która potrwa do 1 października 2024 roku. Zbiórka ma na celu pomoc wszystkim poszkodowanym w powodzi i odbywa się w Urzędzie Miejskim w Pasłęku w godzinach od 9 do 17.

Każda, nawet najmniejsza pomoc jest nieoceniona w obliczu tak wielkiej katastrofy. Lokalna społeczność zachęca do przynoszenia niezbędnych artykułów, które mogą znacznie ułatwić życie tym, których żywioł doświadczył. Wśród

PASŁĘCZANIE POMAGAJĄ POWODZIANOM!

Powódź w południowo-zachodniej Polsce spowodowała ogromne zniszczenia, których skutki odczuwają mieszkańcy wielu miast i wiosek

potrzebnych rzeczy znajdują się środki higieniczne, środki czystości, żywność z długim terminem przydatności oraz karma dla zwierząt. Każdy z nas, niezależnie od możliwości, ma szansę przyczynić się do odbudowy życia innych ludzi. To czas, w którym możemy pokazać nasze wielkie serca i dać dowód na to, że pomoc i empatia są najważniejsze.

OPR. RAZ

POD OKIEM „INTELIAGENTNEGO” WIELKIEGO BRATA

Podczas sierpniowej sesji Rady Miejskiej w Pasłęku burmistrz Elżbieta Wasiuk przekazała informacje dotyczące

rozbudowy i modernizacji miejskiego systemu monitoringu. W lipcu i sierpniu zainstalowano nowy sprzęt, który ma na celu poprawę efektywności monitoringu i bezpieczeństwa mieszkańców. Wprowadzono rejestrator z możliwością zaawansowanej analizy obrazu, wspomaganą przez sztuczną inteli-

gencję. Dzięki tej innowacyjnej technologii możliwe jest szybsze przeszukiwanie i analizowanie nagrań.

Przeprowadzono prace naprawcze i uruchomiono kilka kamer na kluczowych skrzyżowaniach i rondach w mieście. Odnówione zostały dwie kamery na skrzyżowaniu ulic Polnej, 3 Maja oraz Bankowej, jedna kamera na skrzyżowaniu ulic Kopernika i Piłsudskiego, a także dwie kamery na rondzie Itzehoe. Dodatkowo dwa nowe urządzenia zainstalowano na Starym Mieście, przy

ulicy Chrobrego, co ma na celu zwiększenie zakresu monitoringu w tej historycznej części Pasłęka.

— W chwili obecnej trwają prace związane z przywróceniem stabilności połączenia kamer na staromiejskim parkingu. Naprawa spowodowana jest uszkodzeniem okablowania doprowadzającego zasilanie do kamer zamontowanych na parkingu — podała pani burmistrz.

Na wrzesień zaplanowano dalsze rozszerzenie systemu monitoringu. W nadchodzących tygodniach

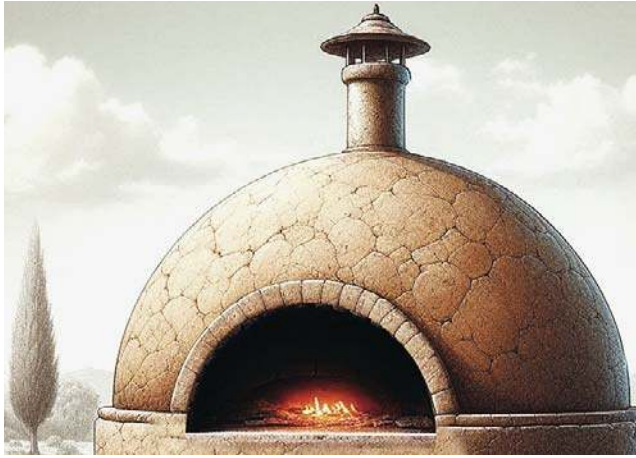
zostaną zamontowane kolejne kamery wspierające sztuczną inteligencję. Nowe urządzenia trafią na skrzyżowanie ulic 3 Maja i Westerplatte, skrzyżowanie ulic Jagielly i Konopnickiej w stronę ul. Zamkowej oraz na rondo Itzehoe w kierunku ul. Kraszewskiego. Te działania mają na celu dalsze zwiększenie bezpieczeństwa w mieście, zwłaszcza w miejscach o dużym natężeniu ruchu.

Równolegle prowadzone są uzgodnienia z firmą Energa-Operator, które mają na celu uruchomie-

nie przyłącza do kamer na skrzyżowaniu ulic Mickiewicza, Osińskiego i Kopernika. To rozwiązanie ma na celu dalsze wzmacnianie systemu monitoringu miejskiego, co jest kluczowe dla zapewnienia większego bezpieczeństwa mieszkańców.

W październiku planowane jest uruchomienie kolejnego punktu monitoringu przy placu Grunwaldzkim. Zamontowane kamery będą monitorowały obszar placu i ulic 3 Maja oraz Gdańskiej.

OPR. RAZ, ŹRÓDŁO UM

CO: ŚREDNIOWIECZNA KUCHNIA W BIBLIOTECIE
GDZIE: BIBLIOTEKA ELBLĄSKA,
UL. ŚW. DUCHA 3-7
KIEDY: 21 WRZEŚNIA

W sobotę, 21 września, w godz. 11:00-14:00 na bibliotecznym dziedzińcu odbędzie się interaktywne spotkanie przy piecyku chlebowym, podczas którego nie tylko rozpalamy prawdziwy ogień, ale również upieczemy kilka średniowiecznych potraw. O tym, że w bibliotecznych zbiorach można znaleźć wiele książek kucharskich, także tych zawierających przepisy na stawy spożywane w bardzo odległych stuleciach, wie chyba każdy, ale ile bibliotek może się pochwalić posiadaniem własnego, wzorowanego na średniowiecznych, pieca chlebowego, w którym można przygotować potrawy według dawnych receptur? Do tych nielicznych placówek należy Elbląska Biblioteka. Podczas sobotniego wydarzenia edukatorzy z Towarzystwa Naukowego Pruthenia opowiedzą o rodzajach i możliwościach wykorzystania pieców i piecyków w dawnych czasach. Poruszony zostanie także temat kuchni średniowiecznej, tego, co wówczas jedzono i pito w Elblągu. Podzielimy się także przepisami, zaczerpniętymi m.in. z krzyżackich ksiąg kucharskich, na dania mniej i bardziej wykwintne. Nie zabraknie receptury na piernik, kurę na czarno, chleb na zakwasie, czy wybornie gładkie ciasto lejące.

Więcej informacji:
Dział Edukacji Kulturalnej Elkamera
ul. św. Ducha 3-7, tel. (55) 625 60 32

CO: WSPÓLNY PRZEJAZD ROWEROWY
ULICAMI ELBLĄGA
GDZIE: PLAC JAGIELLOŃCZYKA (START)
KIEDY: 21 WRZEŚNIA

W sobotę 21 września zapraszamy na wspólny przejazd rowerowy ulicami Elbląga połączony z wręczeniem nagród i dyplomów najlepszym szkołom oraz najbardziej aktywnym uczestnikom i uczestnikom rowerowej zabawy prowadzonej w czerwcu 2024 r. pod nazwą Aktywne Miasta. Przejazd startuje o godz. 11 i zostanie przeprowadzony na następujących ulicach: Plac Jagiellończyka – Teatralna – Browarna – Mazurska – Odrodzenia – Ogólna – Konopnickiej – Piłsudskiego – Marymoncka – Sybiraków – Chrobrego – Kościuszki – Tor Kalbar. Długość 10 km, czas przejazdu około 1 godziny. Jedziemy grupą (peletonem) w towarzystwie służb policji i Straży Miejskiej. Poza tym tradycyjnie już, 22 września 2024 r. (niedziela) podczas obchodów Europejskiego Dnia bez Samochodu, Zarząd Komunikacji Miejskiej w Elblągu zaprasza wszystkich, na co dzień zmotoryzowanych Elblążan, do skorzystania z komunikacji miejskiej. W tym dniu uprawnieniem do bezpłatnych przejazdów będzie ważny dowód rejestracyjny samochodu. Co ważne – bezpłatna jazda na dowód rejestracyjny dotyczy nie tylko kierowców, ale również członków ich rodzin.

CO: SPACER PEŁEN PRZYGÓD. WARSZTATY
ILUSTRATORSKIE Z KATARZYNĄ BOGUCKĄ

GDZIE: BIBLIOTEKA MŁODEGO
CZYTELNIKA BULAJ
KIEDY: 21 WRZEŚNIA

21 września (sobota), o godz. 12:00 zapraszamy do Biblioteki Młodego Czytelnika Bulaj na wyjątkowe spotkanie z ilustratorką książek dla dzieci Katarzyną Bogucką. Podczas warsztatów każdy uczestnik będzie miał za zadanie stworzenie odcinka spacerowej ścieżki, na którym zawrze czekającą na nas przygodę. Kończącym efektem będzie połączenie wszystkich przygód w jedną ścieżkę i przespacerowanie się nią tekturowymi postaciami. Katarzyna Bogucka – urodzona w 1985 roku. Obroniła dyplom z malarstwa na Wydziale Sztuk Pięknych UMK w Toruniu. W 2013 dostała Nagrodę Specjalną Nami Island International Illustration Concours for picture book illustrations w Seulu oraz wzięła udział w wystawie ilustracji w Bolonii. W 2015 wraz z Szymonem Tomiło otrzymała wyróżnienie Bologna Ragazzi Award w kategorii Book&Seeds za „Wytwórnik kulinarny”. W tym samym roku zdobyła złoty medal Satyrykonu w Legnicy. W 2017 roku została wyróżniona przez Polską Sekcję IBBY za autorką książkę „Spacer” wydaną przez wydawnictwo Tako. Tworzy także ilustracje do magazynów, dla marek odzieżowych, murali i klientów komercyjnych. W wolnym czasie projektuje plakaty domowe dostępne na nioska.com. Stworzyła ilustracje do wielu książek, m.in. „O panu Tralalińskim” Juliana Tuwima, „Pan kotek był chory” Stanisława Jachowicza, „M.O.D.A” Katarzyny Świeżak, „Komplementy” Przemka Wechterowicza. Jest też autorką i ilustratorką książek, m.in. „Lala Lolka”, „Działka dziadka działkowicza”, „Rok w mieście” czy „Spacer”, wokół której odbędzie się spotkanie.

Więcej informacji:
Biblioteka Młodego Czytelnika „BULAJ”
ul. Zamkowa 1, tel. 55 625 60 23

CO: SPOTKANIE Z OLGĄ RUDNICKĄ
GDZIE: FILIA KOSTKA PRZY UL. WYBICKIEGO 20
KIEDY: 26 WRZEŚNIA

W czwartek, 26 września, o godz. 18:00 zapraszamy do filii bibliotecznej Kostka na osiedlu Zawada na spotkanie z Olgą Rudnicką – autorką poczytnych komedii kryminalnych, o których czytelnicy i czytelnicy mówią: lekkie, bardzo zabawne i wciągające. Rozmowę poprowadzi Lidia Wojtkowiak. Wstęp wolny. Olga Rudnicka – pisarka specjalizująca się w powieści kryminalnej. Mieszka w Śremie. Autorka blisko 30 książek, w tym cykli kryminalnych: „Zezowate szczęście Tekli” (3 książki), „Matylda Dominiczak” (7 książek), „Natalii” (4 książki), „Zacisze 13” (2 książki) oraz książek poza tymi cyklami. 22 października będzie miała premierę kolejna książka autorki pt. „Płacz i płac”.

CO: SMYCZKOWE DIALOGI MISTRZÓW
GDZIE: ZESPÓŁ PAŃSTWOWYCH SZKOŁ
MUZYCZNYCH W ELBLĄGU
KIEDY: 28 WRZEŚNIA

Sobota, 19:00
Wykonawcy: Thomas Kalb – dyrygent,
Elbląska Orkiestra Kameralna
W programie m.in. *
Grażyna Bacewicz – Divertimento na orkiestrę smyczkową
Felix Mendelssohn – Kwartet smyczkowy
Nr. 6 f-moll op. 80 na orkiestrę smyczkową
Richard Strauss – „Metamorfozy” na 23 instrumenty smyczkowe

CO: STAND-UP TOMASZ BORAS – PROGRAM
„SPISEK PRZECIWKO SOBIE”
GDZIE: KLUB MJAZZGA
KIEDY: 30 WRZEŚNIA

Zapraszamy na wieczór stand-up comedy! Tomasz BORAS to jeden z najoryginalniejszych komików na polskiej scenie. Przewrotny, zaskakujący, a przede wszystkim piekielnie zabawny. Zwycięzca Antrakt Stand-up Festiwalu 2016 oraz laureat 2 miejsca na Festiwalu Komedii Szpak w 2018. Od tamtej pory regularnie występował na scenach całego kraju. Ma za sobą również występy zagraniczne dla europejskiej Polonii oraz udział w produkcjach komediowych w Polsce, TVN i Comedy Central. Specjalizuje się głównie w krótkich żartach zwanych one-linerami, którymi celnie punktuje zarówno rzeczywistość, jak i nierzeczywistość, bo nie stroni też od absurdu. Do świata komedii wdarł się jak burza i teraz, po trzyletniej przerwie, powraca jak huragan, ze swoim nowym programem pt. „SPISEK PRZECIWKO SOBIE” Poza Borasem wystąpi również support.

REKLAMA

FESTIWAL SMAKÓW I FOODTRUCKÓW 28-29 WRZEŚNIA

BRANIEWO

AMFITEATR MIEJSKI

KULINARNA PODRÓŻ DO KUCHNI ŚWIATA

Partner: Partner medialny:

Te 23 medale to dowód na to, że nasi sportowcy byli bardzo dobrze przygotowani. Wykonali plan pracy, walczyli z najlepszymi na świecie i zdobywali medale. To sukces nie tylko sportowców, ale i trenerów, którzy przygotowali ich do tych zawodów — mówi Szaj.

Choć Polska zdobyła aż 23 medale, w lekkiej atletyce odnotowano spadek liczby krążków. Polscy lekkoatleci przywieźli tym razem tylko sześć medali, co jest znaczącym spadkiem w porównaniu z poprzednimi edycjami, gdzie zdobywali kilkanaście krążków.

Największym sukcesem okazały się jednak występy polskich tenisistów stołowych. Zdobyli oni cztery złote medale, co stanowiło połowę polskiego dorobku złotych krążków w Paryżu.

— Polscy tenisisci stołowi zajęli drugie miejsce w klasyfikacji medalowej i udowodnili, że są na światowym poziomie. Patryk Chojnowski, Karolina Pęk, Rafał Cziper i Piotr Grudzień pokazali niezwykle umiejętności i determinację — komentuje Szaj.

Warto szczególnie wyróżnić Patryka Chojnowskiego, który z Paryża dwa złote medale — zarówno w singlu, jak i w deblu.

— To były chyba najlepsze igrzyska dla Patryka. Zdobył dwa złote medale. To niezwykle zawodnik, który przeszedł przez różne kryzysy, ale jego determinacja doprowadziła go na szczyt — podkreśla Robert Szaj.

Chojnowski, po wygraniu finału w singlu, nie krył radości, świętując sukces w nietypowy sposób — wskoczył na stół tenisowy i zrzucił koszulkę, czym wzbudził ogromny entuzjazm publiczności. Szaj wspomina również wyjątkową atmosferę podczas finału deblowego, gdzie francuscy kibice, w geście wsparcia, układali swoje flagi w sposób przypominający polską białą-czerwoną flagę.

— Francuscy kibice dopinguwali naszych zawodników w niesamowity sposób, a nasi tenisisci odwzajemnili się im, rzucając na trybuny maskotki, które otrzymali

WIELKI SUKCES POLSKICH PARAOLIMPIJCZYKÓW NA IGRZYSKACH W PARYŻU

Igrzyska Paraolimpijskie w Paryżu zakończyły się ogromnym sukcesem dla polskiej reprezentacji, która przywiozła 23 medale. To wielki sukces zarówno dla sportowców, jak i ich trenerów, podkreśla Robert Szaj, ekspert, wieloletni fotograf wydarzeń paraolimpijskich i były wiceprezes Polskiego Komitetu Paraolimpijskiego.

Natalia Partyka

na podium wraz z medalami — dodaje Szaj.

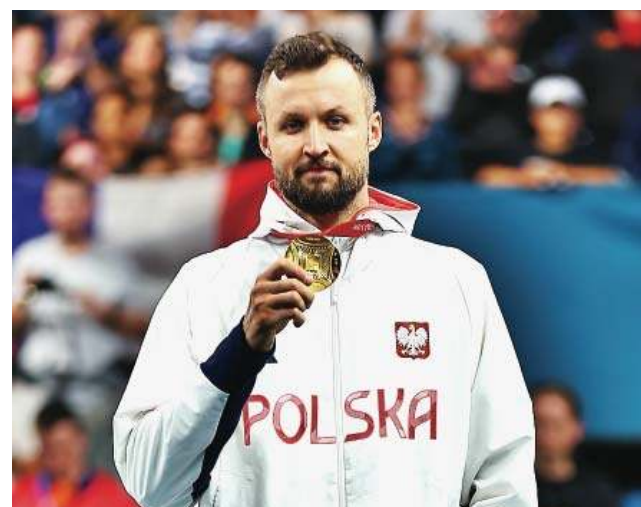
Na uwagę zasługuje także występ Natalii Partyki,

która po 13 latach dominacji i kilku kryzysach, wróciła do wielkiej formy. W grze pojedynczej zdo-

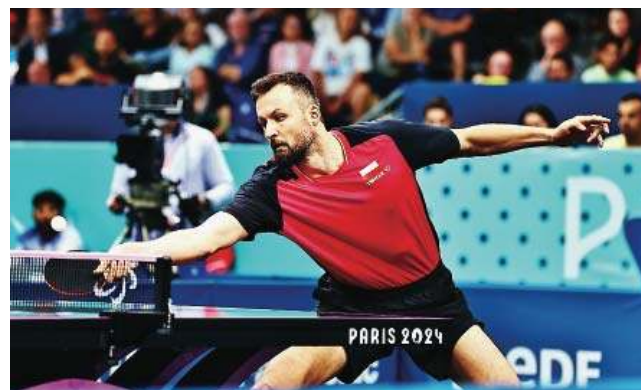
była srebrny medal, a w deblu, wspólnie z Karoliną Pęk, wywalczyła brąz.

— Natalia miała niesamowitą passę, przez 13 lat nie przegrała żadnego meczu. Teraz, choć nie zdobyła złota, pokazała wielką klasę i determinację, dochodząc do finału — mówi Szaj.

Igrzyska Paraolimpijskie w Paryżu przyniosły nie tylko sukcesy sportowe, ale także zainteresowanie medialne. W odróżnieniu od poprzednich edycji, tegoroczne igrzyska cieszyły się większym zainteresowaniem w mediach.

Patryk Chojnowski

— To zasługa Polsatu, który transmitował igrzyska. W mediach społecznościowych także notowaliśmy rekordowe zasięgi. Portal Polskiej Fundacji Paraolimpijskiej dotarł do prawie miliona odbiorców — podkreśla Szaj.

Niestety, nie wszystkie media stały na wysokości zadania. Telewizja Polska, po raz pierwszy od 24 lat, nie wysłała żadnej ekipy repor-

terskiej na igrzyska, co Szaj komentuje jako „skandal”.

Pomimo tych trudności, paraolimpijczycy udowodnili, że sport osób z niepełnosprawnościami w Polsce stoi na wysokim poziomie a Ich sukcesy są inspiracją dla wszystkich. Są także dowodem na to, że ciężka praca i determinacja mogą prowadzić do największych sportowych osiągnięć.

SYLWESTER KASPROWICZ

NOWY FORMAT I WIELKA KASA

PIŁKA NOŻNA \\ We wtorek zaczęła się pierwsza kolejka Ligi Mistrzów w zmienionym formacie, która zostanie rozegrana według nowych zasad.

Przez dwie dekady w Champions League startowały 32 drużyny podzielone na osiem grup. Od tego sezonu uczestników będzie 36, a fazę grupową zastąpił system ligowy, tzn. wszystkie zespoły będą sklasyfikowane we wspólnej tabeli.

Miedzy 17 września a 29 stycznia każdy zmierzy się z ośmioma różnymi rywalami (czterema u siebie i czterema na wyjeździe), których wyłoniło sierpniowe losowanie. Drużyny, które zajmą miejsca 1-8, zakwalifikują się bezpośrednio do 1/8 finału, te z lokat 9-24 o awans do tej rundy w lutym powalczą w barażach. Pozostałe kluby zostaną wyeliminowane.

W 1/8 finału rywalizacja będzie już w znanym formacie pucharowym, czyli przegrani dwumeczów odpadają.

NOWOŚCIĄ SĄ M.IN. DNI, W JAKIE ROZGRYWANE BĘDĄ MECZE LIGI MISTRZÓW. DOTYCHCZAS ODBYWAŁY SIĘ ONE WE WTORKI I ŚRODY. TERAZ PIERWSZA KOLEJKA ROZŁOŻONA ZOSTAŁA AŻ NA TRZY DNI, A WSZYSTKIE SPOTKANIA OSTATNIEJ ROZEGRANE ZOSTANĄ W ŚRODĘ.

Wtorkowym wydarzeniem było starcie na San Siro, gdzie AC Milan podjął Liverpool (zakończył się po oddaniu gazety do druku). Warto przypomnieć, że ta para rozegrała w 2005 roku jeden z najbardziej pamiętnych finałów w historii Champions League w Stambule, gdzie „Rossoneri” prowadzili do przerwy 3:0, ale angielska drużyna, w składzie z bramkarzem Jerzym Dudkiem, doprowadziła do wyrównania, a później

triumfowała w konkursie rzutów karnych.

Również we wtorek obronę tytułu rozpoczął Real Madryt, rekordzista pod względem liczby triumfów zarówno w Pucharze Europy, jak i w samej Lidze Mistrzów (od sezonu 1992/93). Pierwszym rywalem „Królewskich” był niespodziewany wicemistrz Niemiec VfB Stuttgart, który po 14-letniej przerwie powrócił do najbardziej prestiżowych rozgrywek klubowych w Europie.

Natomiast na dzisiaj zaplanowano starcie Manchesteru City z Interem Mediolan. Przeciwno angielskiemu klubowi, triumfatorowi LM w 2023 roku, może zagrać Piotr Zieliński. Inter pozyskał reprezentanta Polski tego lata, kiedy skończył się kontrakt 30-letniego pomocnika z Napoli. W niedzielę Zieliński zadebiutował w meczu ligowym z Monzą (1:1). „The Citizens”, podobnie jak inne czołowe angielskie kluby, mają w najbliższych tygodniach napięty grafik. Cztery dni po meczu z Interem mistrz Anglii podejmie wicelidera tabeli Premier League - Arsenal Londyn.

- Nie mam opinii o nowym formacie. UEFA tak zdecydowała, a my chcemy tu być, więc będziemy grać w nowym formacie. Mamy więcej meczów w kalendarzu, ale jest jak jest. Co możemy zrobić? W środę zmierzmy się z najlepszym klubem we Włoszech, a w niedzielę - z naszym najlepszym rywalem w Anglii. We wtorek kolejny mecz. Mamy akademię, musimy się przystosować - powiedział hiszpański trener Josep Guardiola.

W czwartek do akcji wkroczy m.in. Robert Lewandowski, czyli trzeci najlepszy strzelec historii Ligi Mistrzów (94 bramki). Barcelona zmierzy się na

wyjeździe z AS Monaco, którego bramkarzem jest kontuzjowany obecnie Radosław Majecki.

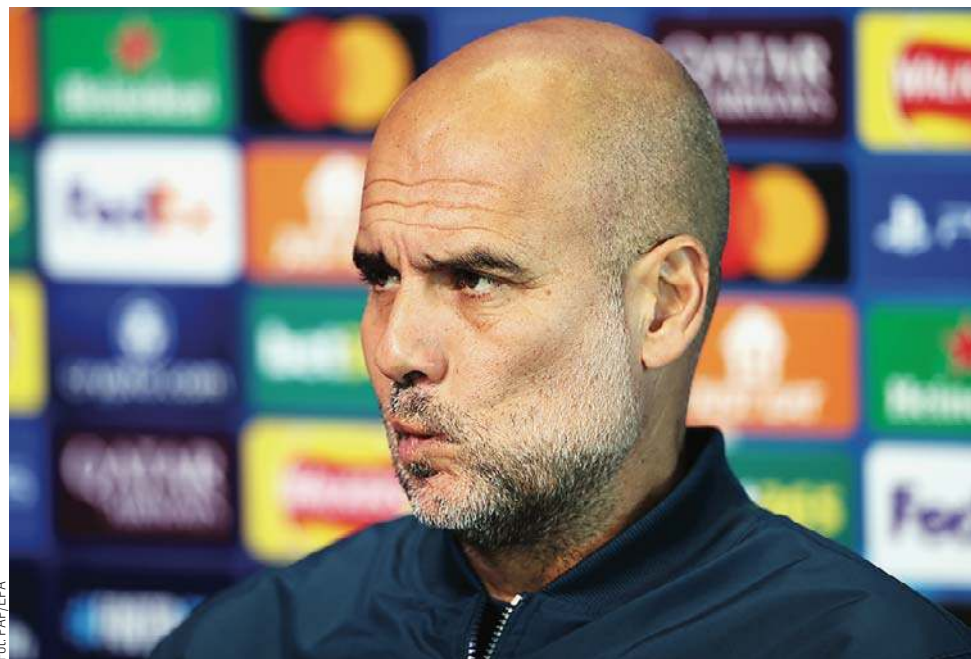
W SUMIE W FAZIE LIGOWEJ CHAMPIONS LEAGUE MOŻE TEORETYCZNIE WZIĄĆ UDZIAŁ 15 POLAKÓW - CHOĆ TRZECH Z NICH JEST NA LIŚCIE B (REZERWOWEJ).

Poza Lewandowskim, Majeckim i Zielińskim, biało-czerwonych można znaleźć w: Juventusie Turyn (Arkadiusz Milik, obecnie kontuzjowany), Young Boys Berno (Łukasz Łakomy), Aston Villi (Oliwier Zych, Matty Cash), Bolonii (Łukasz Skorupski, Kacper Urbański), FC Salzburg (Kamil Piątkowski), Club Brugge (Michał Skóraś), Borussia Dortmund (Marcel Lotka), Celtic Glasgow (Maik Nawrocki), Arsenalu Londyn (Jakub Kiwior) oraz AC Milan (Dariusz Stalmach).

Bologna, Aston Villa i Slovan zagrają w Lidze Mistrzów po raz pierwszy. Jeszcze większe powody do zadowolenia mają drużyny Girony i Brestu, które dotychczas nigdy jeszcze nie wystąpiły w żadnych europejskich rozgrywkach. Stadion Brestu nie spełnia wymogów UEFA, więc rywali francuski zespół podejmować będzie w Guingamp.

W 3. rundzie eliminacji odpadła Jagiellonia Białystok, która przegrała dwumecz z norweskim Bodoe/Glimt. Mistrz Polski uległ później także Ajaksowi Amsterdam w 4. rundzie eliminacji Ligi Europy i wystąpi w fazie ligowej Ligi Konferencji, podobnie jak Legia Warszawa. W LE i LK także zamieniono fazę grupową na ligową.

Wraz z nowym formatem zmieniła się także pula nagród. UEFA planuje przekazać klubom uczest-

Pep Guardiola, trener Manchesteru City

MIEDZY 17 WRZEŚNIA A 29 STYCZNIA KAŻDY ZMIERZY SIĘ Z OŚMIOMA RÓŻNYMI RYWAŁAMI (CZTEREMA U SIEBIE I CZTEREMA NA WYJEŹDZIE), KTÓRYCH WYŁONIŁO SIERPNIOWE LOSOWANIE. DRUŻYNY, KTÓRE ZAJMĄ MIEJSCA 1-8, ZAKWALIFIKUJĄ SIĘ BEZPOŚREDNIO DO 1/8 FINAŁU, TE Z LOKAT 9-24 O AWANS DO TEJ RUNDY W LUTYM POWALCZĄ W BARAŻACH. POZOSTAŁE KLUBY ZOSTANĄ WYELIMINOWANE.

niczącym we wszystkich europejskich pucharach (oraz Superpucharze Europy) łącznie ok. 3,3 miliarda euro, czyli o ponad pół mi-

liarda więcej niż w ostatnich sezonach. Przykładowo za sam awans do fazy ligowej Ligi Mistrzów każdy klub otrzyma 18,62

mln euro (dotychczas 15,64 mln), a za awans do finału i zwycięstwo w nim - 25 mln euro (wcześniej 20 mln).

OGŁOSZENIA DROBNE

NIERUCHOMOŚCI

sprzedam

BRANIEWO, pow. 49m2, cena 200 000zł, 2-pok., Braniewo-2-pokojowe, 49m2, centrum, 667-543-123.

WWW.DOMKIANGIELSKIE.PL
503-103-703

ROLNICTWO

maszyny rolnicze

GRUBER 3,2m, talerzówka 1,8m, agregat uprawowy 4m, przewracarko zgrabiarka, rozrzutnik obornika Tandem-sprzedam tel.698-703-449

PLUG Overum czteroskibowy, opryskiwacz zawieszany 1000L-16m, podajnik zbożowy 12m, suszarnia do zboża, gruber 3,5m- sprzedam tel.698-703-449

zwierzęta hodowlane

MŁODE krowy- sprzedam, 506-999-493.

OLIMPIA IDZIE PO REKORD

PIŁKA NOŻNA\\ Zbliża się półmetek rundy jesiennej w BetClac II lidze, a Olimpia Elbląg ma na koncie tylko 5 punktów. Okazją do podreperowania nad wyraz skromnego dorobku punktowego będzie sobotni mecz z Rekordem Bielsko-Biała (godz. 16)

Olimpia i Rekord jak na razie jadą na tym samym wózku, który niestety plasuje się w ogonie ligowej klasyfikacji. Oba zespoły wygrały tylko po jednym meczu i mają na koncie po zaledwie 5 punktów. Elblążanie z pierwszej wygranej cieszyli się raptem przed dwoma tygodniami, gdy pewnie ograli 4:1 Zagłębie Sosnowiec.

Rekord z kolei nie przegrał w dwóch ostatnich meczach wyjazdowych, remisując w Kaliszu i Lubinie. Beniaminek z południa Polski zdobywa więcej goli od Olimpii, a pierwszą strzelbą gości jest Daniel Świdzki, który ma 6 goli. Napastnik jest wychowankiem Znicza Biała Piska, a w naszym regionie przed kilkoma sezonami grał także w MKS Elk.

Dla obu ekip to mecz o szczególnym znaczeniu, bo straty do zespołów ze strefy barażowej i środka ligowej stawki robią się coraz większe. Olimpia usiebie będzie na musiku, by nie stracić kolejnych niezwykle cennych punktów. Elblążanie przede wszystkim muszą wystrzegać się niefrasobliwości w obronie, która znów dała o sobie znać w przegranym pojedynku 0:4 z Olimpią Grudziądz w ostatnim ligowym występie i dołożyć nieco konkretów w ofensywie, bo tylko trzy ligowe mecze w tym sezonie z dorobkiem bramkowym to mizerna statystyka.

ŁUKASZ SZYMAŃSKI

Harmonogram

10. kolejki:

Polonia Bytom – ŁKS II Łódź,
Pogoń Grodzisk Mazowiecki

Elbląscy kibice liczą, że ich zespół odbije się od dna ligowej tabeli

– Olimpia Grudziądz, Olimpia Elbląg – Rekord Bielsko-Biała, Skra Częstochowa – Wisła

Putawy, KKS 1925 Kalisz – Zagłębie II Lubin, Hutnik Kraków – Resovia Rzeszów, Świt

Szczecin – Wieczysta Kraków, GKS Jastrzębie – Chojniczanka Chojnice, Podbeskidzie

Bielsko-Biała – Zagłębie Sosnowiec

Tabela

1. Polonia*	21	20:8
2. Pogoń*	20	16:5
3. Resovia	19	14:11
4. Wieczysta*	16	18:4
5. Wisła	16	16:10
6. Chojniczanka	16	12:8
7. Hutnik	16	14:19
8. Zagłębie S.*	14	13:12
9. Kalisz	14	9:10
10. Świt	11	11:12
11. Olimpia G.	10	12:11
12. Podbeskidzie	9	11:12
13. Jastrzębie*	8	12:11
14. ŁKS II	8	11:19
15. Zagłębie II*	6	14:19
16. Rekord	5	12:22
17. Olimpia E.	5	7:18
18. Skra**	-1	5:16

* Mecz mniej

** Skra ukarana siedmioma ujemnymi punktami i mecz mniej

CZAS NA WYGRANĄ U SIEBIE

PIŁKA RĘCZNA\\ Energa Start Elbląg zbudowany wygraną z Sośnicą Gliwice w sobotę podejmie na swoim terenie Szczypiorno Kalisz, które zamyka tabelę Orlen Superligi Kobiet.

Cztery punkty po dwóch meczach nowego sezonu to na pewno dobre otwarcie rozgrywek w wykonaniu Startu, ale apetyty rosną w miarę jedzenia, a przed elblążankami mecz, w którym będą faworytkami. W sobotę do Elbląga zawita Szczypiorno Kalisz.

W poprzednim sezonie obie ekipy skutecznie obroniły się przed spadkiem, ale wszystko wskazuje na to, że pracę domową dobrze odrobiono tylko w Starcie. Kaliszanki na starcie nowych rozgrywek zanotowały dwie wysokie porażki. Co prawda, Zagłębie Lubin i FunFloor Lublin, z którymi mierzyło się Szczypiorno, to ekipy z innej ligowej półki, ale podnieść się po laniu różnicą 21 i 17 bramek łatwo nie będzie.

W elbląskiej ekipie nastroje zgoła odmienne. W minioną sobotę Start wygrał po raz pierwszy, pokonując na wyjeździe 24:21 Sośnicę Gliwice. Podopieczne Magdaleny Stanulewicz miały swoje problemy w tym meczu, jednak znów pokazały, jak są mocne od strony mentalnej, nie dając się przełamać gospodyniom, nawet w gorszych momentach.

Oczekiwania kibiców, którzy w sobotę o godz. 18 zbiorą się w hali przy al. Grunwaldzkiej, na pewno zostały rozpalone. By nie gasić tego entuzjazmu, elblążanki muszą ruszyć do ataku od pierwszej piłki i pokazać, że w Starcie faktycznie można mówić o nowym otwarciu.

Aleksandra Zych poprowadziła Start do zwycięstwa nad Sośnicą

Harmonogram 3. kolejki:

KGHM Zagłębie Lubin – KPR Gminy Kobierzyce 25:21, Energa Szczypiorno Kalisz – FunFloor Lublin – Piotrcovia Piotrków Trybunalski, Energa Start Elbląg – Energa Szczypiorno Kalisz, Urbis Gniezno – Sośnica Gliwice, Ruch Chorzów – Młyny Stożów Koszalin

Tabela

1. Zagłębie*	9	88:59
2. Kobierzyce*	6	85:79
3. Urbis	5	60:59
4. Start	4	58:55
5. FunFloor**	3	34:17
6. Ruch	3	58:63
7. Sośnica**	0	21:24
8. Młyny	0	52:56
9. Piotrcovia	0	53:59
10. Szczypiorno	0	31:69

* Mecz więcej

** Mecz mniej

RELAKS

z Gazetą Olsztyńską

Sudoku

			8			2	7	
6	2	7	3				5	
1							9	3
				7			6	
	4				6	1		
7		5		4		3	2	
	7		6		3	9		5
3					9			
4		6				8	3	

	7		2			8	1	9
								2
		6	4	9		5		
	1	4	6	7	9			8
			5	3	4		9	6
3		9	8					4
						4		
8		7						1
6	4	1		8		3		7

7		3		9				1
	5				8	9	4	
	1	9				8		6
8	2		7	1	3	5	6	
		1						2
	7	6	9	5			8	4
	4		6		9	7		
		7						
1				2			9	

Znajdź 10 różnic

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 21
utworzą rozwiązanie niniejszej krzyżówki

[illegible]

PIONOWO: 2) napisał "Folwark zwierzęcy"; 3) prosty lub rozarty w matematyce; 4) egipska bogini sprawiedliwości; 5) najjaśniejsza w gwiazdozbiornie Łutni; 6) muzyka Stańki i Urbaniaka; 7) startowy na lotnisku; 8) Heath, były brytyjski premier; 10) Fundacja Jurka Owsiaaka; 11) przełożony klasztoru katolickiego; 13) płynie w Rzymie; 14) antonim obrony; 16) przepływa przez Pragę; 17) cięta, szybka i trafna odpowiedź; 18) aptekarska jednostka masy; 19) Roksana, Miss Polonia 1997; 21) australijski struś; 23) Aleksandra dla przyjaciół; 25) dawny stop na dzwony i działa; 26) legendarny czarodziej króla Artura; 27) inaczej mleczaj, grzyb; 29) mniejsze od miast; 30) mieszane przez barmana; 31) żona Witolda Gombrowicza; 32) Jacobs lub Tchibo; 33) rzeka w Pińczowie; 34) wyparły je kusze; 36) szwedzki grosz; 38) mleczny i trzonowy.

Wyrazy z kolorowych bloków
utworzą rozwiązanie krzyżówki:

[illegible]

ze stolicą w Rydze; rzemieślnik od naprawy butów; pomieszczenie lub mieszkanie; potłuc, rozbić coś; brat cioteczny inaczej; statek marynarki wojennej; przykryte grzywką; paliw lub radio wa; waż smugooki inaczej; William Butler, irlandzki poeta; biblijny Serafin; inaczej lazur; dziesiąta litera alfabetu greckiego; następca Elżbiety II na tronie; do smarowania pieczywa; meble do siedzenia; głębokie dziury; wzwyż lub o tyczcze na zawodach; wróżba stawiana z kart; przyjęta zasada, reguła; najniższa warstwa roślin w lesie; gońce szachowe krócej; resztki jabłek; prośba, odezwa do społeczeństwa; ratunkowe dla tonącego; duże małżeńskie w sypialni; ręczna, nożna lub siatkowa; Michniewicz, były selekcjoner reprezentacji Polski; antonim przodu; morską jednostka prędkości; Abu, stolica Zjednoczonych Emiratów Arabskich; rośliny lecznicze; podstawowa lub średnia; chorobotwórcza bakteria; uczucie niepokoju, lęk; Gordon, były premier Wielkiej Brytanii; tytułowy sąsiad Gawła u Fredry; uparte zwierzę; część świata z Australia; nie brzydki.

Sprawdź się w SUDOKU: wypełnij diagram 9×9 w taki sposób, aby w każdym wierszu, w każdej kolumnie i w każdym z dziewięciu pogrubionych kwadratów 3×3 znalazło się po jednej cyfrze od 1 do 9:

8	7	3	4	1		9		
	6	5		2	8		7	
	2		7		3			
5	4					2	1	
2		8			7	4	9	
6	9			8				
4	8					5		
7				3	1	6		9
	1				9	8		7

5		1	2		7		8	
6	4		1		3	2		
	2	7	9	5		6		3
7			4				9	6
		6				8		2
2		8		3	9	7		
				4		3		8
3	7		8				6	1
1						4		

WYKREŚL 23 z największych miast świata. Wykreślił je od góry do dołu, od lewej do prawej ina ukos: Tokio, Delhi, Szanghaj, Dhaka, Kair, Seul, Pekin, Mumbai, Osaka, Karachi, Stambuł, Kinszasa, Lagos, Kalkuta, Manila, Tiencin, Luanda, Meksyk, Kanton, Lahaur, Bogota, Lima, Naogja,

S	T	A	R	T	U	S	P	L	K
U	B	O	G	O	T	A	R	A	N
U	S	Z	K	A	I	L	N	K	T
M	Y	Z	M	I	O	T	I	O	I
K	U	B	A	L	O	N	T	M	D
R	U	M	O	N	S	U	N	E	A
Ł	G	L	B	Z	G	C	L	E	O
M	I	N	A	A	C	H	N	S	K
E	A	S	D	G	I	O	A	Z	A
K	A	N	T	H	O	K	G	J	R
S	P	L	I	I	A	S	O	M	A
Y	S	E	U	L	E	K	J	A	C
K	A	L	K	A	A	N	A	C	H
D	R	U	G	I	N	O	C	K	I
S	T	O	R	U	N	D	Y	I	U
A	L	A	H	A	U	R	A	I	N

20 - 26 września 2024

dodatek
TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura

INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV

Wydawca: Dodatek s.p. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl, Redaktor naczelny: Sławomir Grzmieł ISSN 1643-2460 • Skład komputerowy: Magraf s.p.j.

Poniedziałek

23:40

TVP 2

Karate po polsku
Obyczajowy, Polska, 1982

Do sennego mazurskiego miasteczka przyjeżdżają dwaj przyjaciele plastycy - Piotr i Michał. Wkrótce pojawia się też piękna żona Piotra, Dorota. Cała trójka, jej sposób bycia, wygląd, są swego rodzaju wyzwaniem dla miejscowej grupy chuliganów, którym przewodzi Roman. Jedną z głównych postaci dramatu, który wkrótce się rozegra, będzie także krewny Romana, były kapitan AK. Roman już niejedną raz ze swoją grupą brał udział w bójkach. Gdy więc dojdzie do konfliktu między miejscowymi a przybyszami, sytuacja stanie się bardzo dramatyczna.

Piątek

20:00

TVP KULTURA

Wszystko za życie
Biograficzny, dramat, USA, 2007

Christopher kończy studia, ale zamiast poświęcić się karierze zawodowej, zrywa z dotychczasowym życiem. Porzuca kochających go rodziców, posiadane oszczędności przekazuje organizacji charytatywnej, niszczy dokumenty. Następnie wyrusza autostopem w podróż przez Stany Zjednoczone, by ostatecznie pod przybranym nazwiskiem Alexander Supertramp dotrzeć na Alaskę.

INNE DATY EMISJI: SOBOTA, 23:15

Sobota

22:20

TVP 2

Poradnik pozytywnego myślenia
Komedia romantyczna, USA, 2013

Po ośmiu miesiącach spędzonych w szpitalu psychiatrycznym w Baltimore, Pat Solantano wraca do Lansdowne w stanie Pensylwania pod skrzydła rodziców, Dolores i Pata. Okazuje się, że w domu sprawy nie układają się dobrze. Jego żona Nikki wyprowadziła się, ojciec nie ma pracy i zarabia nielegalnie, mając nadzieję, że uzbiera pieniądze na otwarcie własnej restauracji. Pat Junior próbuje stawić czoło rodzinnym problemom, a przede wszystkim pragnie zejść z żoną i wrócić do dawnego życia. Nadal ją bardzo kocha....

INNE DATY EMISJI: NIEDZIELA, 02:05

Niedziela

20:00

TVP KULTURA

Skrzypek na dachu
Musical, USA, 1971

Obsypany nagrodami musical zrealizowany na podstawie opowiadań Sholema Alejchema. Bohaterem tej pełnej efektownej muzyki i choreografii o powieści rozgrywającej się w ukraińskiej wiosce Anatówka na przełomie XIX i XX wieku, jest Tewje Mleczarz, dumny ojciec żydowskiej rodziny, rozpaczalnie walczący o zachowanie tradycyjnych wartości w szybko zmieniającym się świecie.

INNE DATY EMISJI: PONIEDZIAŁEK, 23:10

Wtorek

23:50

TVP 2

Nadzwyczajni
Dramat, Franc., 2019

Bohaterowie tej budującej historii to - paryżanin z żydowskim pochodzeniem Bruno oraz mużulmanin Malik. Od 20 lat tworzą zgrany duet, żyjąc w świecie dotkniętych najcięższym autyzmem dzieci i wspólnie działając na ich rzecz. Prowadzą szkołę dla młodych ludzi z ubogich dzielnic, ucząc empatii i zrozumienia dla słabszych. Uświadamiają im, jak ważne jest pomaganie biednym i wykluczonym, jak dotrzeć do autystycznych dzieci, które nigdy nie zaznały ciepła i zrozumienia. Bruno i Malik są wszędzie tam, gdzie zawiodły instytucje państwowe i rządowe organizacje.

Środa

22:10

TV PULS

Wilk z Wall Street
Akcja, USA, 2013

Jordan Belfort był złotym dzieckiem świata amerykańskich finansów. Szybki i oszałamiający sukces przyniósł mu fortunę, władzę i poczucie bezkarności. Pokusy czaiły się wszędzie, a Belfort lubił im ulegać i robił to w wielkim stylu. Najpiękniejsze kobiety. Najdroższe jachty. Najbardziej wyszukane narkotyki. Szalona impreza bez cienia poczucia odpowiedzialności. A w ślad za tym nieuniknione błędy i pragnienie jeszcze większego bogactwa. Korupcja, naginanie prawa i malwersacje podatkowe - w tym także Belfort okazał się mistrzem.

Czwartek

22:20

POLSAT

Mężczyzna imieniem Otto
Obyczajowy, Szwecja, USA, 2022

Tytułowy bohater to szorstki, starszy mężczyzna, który notorycznie kłóci się z wszystkimi i wszystkich krytykuje za nieprzestrzeganie zasad i prawa. Obsesyjnie myśli o połączeniu się ze zmarłą żoną, więc w przerwach, gdy nie pilnuje porządku na swojej ulicy, podejmuje kolejne próby samobójcze. Nieudane, ale tego dnia mogło mu się udać, gdyby nie pojawienie się nowych sąsiadów. Otto potrafi być niekulturalny i używa słów, które każdego zniechęcą do dalszych kontaktów z nim, ale Marisol ma temperament i jest w zaawansowanej ciąży, więc nie daje mu się tak łatwo spalić...

PIĄTEK • 20 września

TVP 1

04:50 **Klan** - telenowela TVP
05:20 **Dziedzictwo** - serial, Turcja
06:10 **Wichrowe wzgórze** - serial obycz., Turcja, 2024
07:00 **Transmisja Mszy Świętej**
07:30 **Agape Bliśko Ciebie** - mag.
08:00 **Akacja 38** - serial
08:45 **Rancho** - serial obycz.
09:50 **Komisarz Alex** - serial krym.
10:55 **Ojciec Mateusz** - serial
11:35 **Okrasa łamie przepisy** - magazyn kulinarny
12:10 **Agrobiznes; Agropogoda**
12:35 **Magazyn Rolniczy**
12:55 **Park Narodowy Masai Mara - Królestwo drapieżników** - dok., Franc., 2022
14:00 **Wichrowe wzgórze** - serial obycz., Turcja, 2024
14:55 **Jaka to melodia?**
15:35 **Gra słów. Krzyżówka**
16:05 **Dziedzictwo** - serial, Turcja
17:00 **Teleexpress; Pogoda**
17:20 **Jaka to melodia?**

TVP 2

04:30 **Na dobre i na złe** - serial
05:30 **M jak miłość** - serial, 2022
06:20 **Anna Dymna** - spotkajmy się
06:55 **Dla niesłyszących - Barwy szczęścia** - serial obycz., 2024
07:30 **Pytanie na śniadanie**
11:15 **Operacja zdrowie** - magazyn medyczny
11:50 **Lena na Bałkanach** - rep.
12:30 **Koło fortuny** - teleturniej
13:15 **Miłość i nadzieja** - serial obycz., Turcja, 2022
14:05 **Va Banque** - teleturniej
14:35 **Na sygnale** - serial fabularny
15:05 **La Promesa - pałac tajemnic** - serial, Hiszp., 2022
16:00 **Koło fortuny** - teleturniej
16:35 **Familia** - teleturniej
17:20 **Miłość i nadzieja** - serial obycz., Turcja, 2022

TVN

05:40 **Uwaga!** - program interw.
05:55 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
06:50 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 **Dzień Dobry TVN** - magazyn śniadaniowy
11:30 **B&B love** - program rozrywkowy
12:05 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
13:10 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
14:15 **Detektywi** - program krym.
15:20 **Doradca smaku** - program kulinarny
15:30 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
16:35 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
17:40 **Detektywi** - program krym.

TVP Kultura

06:00 **Nowy dzień z Polsat News**
08:00 **Halo tu Polsat** - poranny program informacyjny-rozrywkowy
11:25 **Gliniarze** - serial parokumentalny
13:25 **Trudne sprawy** - program obyczajowy
14:35 **Dlaczego ja?** - serial parokumentalny
15:50 **Wydarzenia** - program informacyjny
16:15 **Pogoda**
16:20 **Interwencja** - magazyn reporterów
16:30 **Na ratunek 112** - serial obyczajowy
17:00 **Gliniarze** - serial parokumentalny
18:00 **Pierwsza miłość** - serial obyczajowy
18:50 **Wydarzenia** - program informacyjny
19:20 **Gość Wydarzeń** - rozmowa dnia

TV Puls

06:00 **Nash Bridges** - Nash i Joe muszą rozwiązać śprawę zabójstwa meksykańskiej aktorki. Początkowo o jej śmierć obwiniany jest jej były kochanek. Wkrótce jednak...
08:00 **Kobra - oddział specjalny** - Gerhkan pomaga mężczyźnie, który prowadził nagonkę na rosyjskich przestępców...
09:00 **Unforgettable: Zapisane w pamięci** - serial krym.
10:00 **Za kłina cka duchów** - serial fabularny
11:00 **Nie igraj z aniołom** - telenowela, Meksyk, 2008
13:00 **Za kłina cka duchów** - serial fabularny
14:00 **Unforgettable: Zapisane w pamięci** - serial krym.
15:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - parokument fabularny
Kurierzy - parokument

TVN 7

05:05 **Szkola** - Licealistka Paulina Rydlewicka spotyka się z Kamillem Witkowskim i nie ma pojęcia, że jest w niej zakochany Janek Lis...
07:00 **Szpital** - program obycz.
08:00 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
11:00 **Detektywi** - program krym.
12:00 **W-11 Wydział Śledczy** - program kryminalny
12:45 **Szpital** - Paweł Gładys przywozi na oddział ratunkowy swojego 5-letniego syna Franka, który ma poparzoną rękę...
13:45 **Sekrety życia** - serial parokumentalny
14:50 **Sędzia Anna Maria Wesołowska** - serial sądowy
16:50 **Sekrety życia** - serial parokumentalny
17:55 **Szpital** - program obycz.
18:55 **Ukryta prawda** - program obyczajowy

TV 4

06:00 **Łowcy skarbów**. Kto da więcej
08:00 **Bogaty Dom** - Biedny Dom - program parok.
09:00 **Dlaczego ja?** - serial parok.
11:00 **Trudne sprawy** - program obyczajowy
14:00 **Policjantki i Policjanci** - serial parok.
15:00 **Na ratunek 112** - serial obycz.
16:00 **Policjantki i Policjanci** - serial parok.
18:00 **Łowcy skarbów**. Kto da więcej
19:00 **Policjantki i Policjanci** - serial parok.
20:00 **Uroczysko** - serial krym.
20:30 **Sprawiedliwi** - Wydział Kryminalny
21:30 **Miłość za wszelką cenę**
22:30 **Pamiętniki zwakacji** - serial obycz.
23:35 **Włacy Móch: One**
00:35 **Sprawiedliwi** - Wydział Kryminalny - serial policyjny
02:35 **Interwencja** - magazyn reporterów
02:55 **Śmierć na 1000 sposobów**
03:25 **Disco Polo Life**
04:25 **Top 10** - Lista Przebojów
05:30 **Telezakupy**

TV Trwam

09:35 **Św. na każdy dzień**
09:45 **Jestem mamą**
10:00 **Inf. dnia**
10:15 **Rozmowy niedok.**
11:25 **Mysiąc Historia**
11:35 **Zostaw ślad...**
12:00 **Anioł Pański**
12:03 **Inf. dnia**
12:20 **Mazurskim szlakiem**
12:55 **Pędzelkiem z ogona wiewiórki**
13:30 **Msza św.**
14:30 **Drzwi do lasu**
14:55 **Słowo o zycia**
15:00 **Modlitwa do Bożego Miłosierdzia**
15:20 **Mocni w Wierze**
15:50 **Ma się rozumieć**
16:00 **Inf. dnia**
16:10 **Natura**
Obiektownie
16:40 **Prosto o gosp.**
17:00 **Powolani**
17:30 **Geopolityka**
17:55 **Poczet Wlk. Polaków**
18:00 **Anioł Pański**
18:05 **Inf. dnia**
18:15 **Westerplatte**
18:40 **Młodych**
19:00 **Warto zauważyć...**
19:30 **Brat Franciszek**
20:00 **Inf. dnia**
20:20 **Różaniec**
20:50 **Mysiąc Historia**
21:00 **Apel Jasnog.**
21:20 **Inf. dnia**
21:40 **Polski Punkt Widenia**
22:00 **Oddech Boga**

eprasa.pl 092736f665

SOBOTA • 21 września	
TVP 1	TVP 2
05:30 Dziedzictwo - serial, Turcja 06:20 Balans bieli - magazyn 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:40 Rok w ogrodzie 08:05 Rok w ogrodzie Extra - magazyn 08:20 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych 08:50 Fascynujące miejsca - Fascynująca Szwajcaria - Kraina Berneńska - dok., Niemcy, 2019 09:10 Polskie Parki Narodowe - Wigierski Park Narodowy - dok., Polska, 2022 09:40 Ranczo - serial obycz., Polska, 2011 10:40 Komisarz Alex - serial krym. 11:40 Ojciec Mateusz - serial 12:40 Gwiazdy w południe - Śmierć rewolwerowca - western, USA, 1969	04:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024 06:30 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial, 2024 07:30 Pytanie na śniadanie 12:10 Mamaland - talk-show 12:50 Tak to leciało - teleturniej muzyczny 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Eurowizja Junior, 2024 - widowisko muzyczne 16:20 Na dobre i na złe - serial 17:30 Dobry tytuł - magazyn literacki 18:00 Słowo na niedzielę 18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 Rodzinka.pl - serial kom. 20:00 The Voice of Poland - Przeglądanie w ciemno - widowisko muzyczne
	
14:25 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny 14:55 Rolnik szuka żony - reality show 16:00 Dziedzictwo - serial, Turcja 16:45 Przed ekranem 17:00 Teleexpress; Pogoda 17:30 Kawa z kardamonem - serial, 2022 18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 19:30 Program inform. 19.30 20:05 Sport; Pogoda 20:20 Profilanka - serial krym., Polska, 2024 21:20 November Man - fab., USA, 2014 23:20 Bogowie ulicy - fab., USA, 2012 01:20 W objęciach strachu - fab., USA, 2019 03:00 Jaka to melodia?	22:20 Poradnik pozytywnego myślenia - kom. romant., USA, 2013. Pat Solatano Jr cierpi na chorobę dwubiegunową. Po wyjściu ze szpitala wprowadza się z powrotem do rodziców... 00:35 Krucjata - Znak blizny - serial krym., horror, USA, 2024 01:35 Bazar de la Charite - serial kostiumowy, Franc., Belgia, 2019 02:40 O pomocy w Paryżu - komediodramat, USA, Hiszp., Franc., 2011. Fabuła filmu koncentruje się na historii świeżo zaręczonej pary, która postanawia spędzić wakacje w romantycznej stolicy nad Sekwaną. 04:20 Rodzinka.pl - serial kom.

NIEDZIELA • 22 września	
TVP 1	TVP 2
04:35 Dziedzictwo - serial, Turcja 05:30 Sprawa dla reportera 06:20 Słownik polsko@polski - talk-show prof. J. Miodka 06:55 Słowo na niedzielę 07:00 Transmisja Mszy Świętej 08:00 Tydzień 08:30 ZdroWY Plan - magazyn medyczny 08:45 Karkonoski Park Narodowy - dok., Polska, 2023 09:20 Eroica - dram., Polska, 1957 10:55 Komisarz Alex - serial krym. 11:55 Między ziemią a niebem 12:00 Anioł Pański, Watykan 12:15 Między ziemią a niebem 12:45 Akademia Życia - Michał Grudziński - rep. 13:05 Raj na Ziemi. Dziewicza planeta - dok., Wlk. Bryt., 2021 14:10 Nie lubię poniedziałku - kom., Polska, 1971 16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja	05:25 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024 06:35 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial, 2024 07:30 Pytanie na śniadanie 11:40 The Voice of Poland - Przeglądanie w ciemno - widowisko muzyczne 14:00 Familiada - teleturniej 14:30 Koło fortuny - teleturniej 15:10 Szansa na sukces. Eurowizja Junior, 2024 - widowisko muzyczne 16:10 Cudowne lata - widowisko rozrywkowe, 2024 17:15 Górna półka smaku - cykl kulinarno-detektywistyczny 17:55 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - magazyn
	
17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:35 Daje słowo Maciej Orłoś - talk-show 18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 19:30 Program inform. 19.30 20:05 Sport; Pogoda 20:20 Gra z Cieniem - serial, 2024 21:20 Rolnik szuka żony - reality show 22:25 Zakochana Jedynka - Coco Chanel - film biograficzny, Belgia, Franc., 2009 00:25 November Man - fab., USA, 2014 02:25 Miasto prywatne - sens., Polska, 1994 03:50 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	18:35 Rodzinka.pl - serial kom. 20:00 Protektor - fab., USA, 2012. Nowojorski policjant Luke Wright popada w poważne tarapaty i staje się wrakiem człowieka. 21:40 no... wiadomo - magazyn 22:20 Zdrójca - dramat biograf., Bразylia, Niemcy, Włochy, Franc., 2019. Historia Tommaso Buscetty, bossa, który złał omerę, czyli mafijną z mowę milczenia. Dzięki jego zeznaniom doszło do najgroźniejszego procesu przeciwko Cosa Nostrze. 01:05 Archiwista - serial, Polska, 2020 02:05 Poradnik pozytywnego myślenia - kom. romant., USA, 2013

TVN	POLSAT
05:45 Uwaga! - program interw. 06:00 Bugs Bunny Builders - animacja 06:15 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:10 Kobieta na krańcu świata - program Martyny Wojciechowskiej 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn śniadaniowy 11:30 Na Wspólnej Omnibus - serial obycz., Polska 13:25 MasterChef - program kulinarno-rozrywkowy 14:55 Top Model - reality show. Uczestnicy zwalczą o szansę, by udowodnić, że to właśnie oni zasługują na wejście do świata wielkiej mody 16:35 Anatomia piękna - program rozrywkowy 17:40 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 18:45 Sport; Pogoda	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:00 Halo tu Polsat - poranny program informacyjny-rozrywkowy 11:20 Ewa gotuje - program kulinarny 12:00 Moja Mama i Twój Tata - reality show 13:30 Gliniarz - Napadnięta zostaje uczennica prestiżowego, warszawskiego liceum. Napastnik chce się zemścić, grozi nastolatce gwałtem. Podejrzanie pada na byłego chłopaka ofiary... 15:35 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 16:35 Czarownica - sens., USA, 2014 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:15 Sport; Pogoda 19:30 Prezydenci i Premierzy - rozmowy Jarosława Gugały
	
19:00 Fakty - program informacyjny 19:30 Azja Express - reality show 21:15 Nieznany ciężar wielkiego talentu - kom., sensacyjny, USA, 2022 23:30 Obecność III: Na rozkaz diabła - horror, USA, 2021. Mroźna krew w żyłach historia o terrorze, morderstwach i nieznanym złu, które zaszo kowaly nawet doświadczeni badacze zjawisk paranormalnych... 01:55 Klara - serial, Polska 03:05 Szpital - program obycz. 04:05 Uwaga! - program interw. 04:25 Nauka jazdy - reality show 05:00 Recepta na stary dom - program edukacyjny	19:55 Kabaret na żywo - program rozrywkowy 22:00 Wojna o jutro - akcja, SF, USA, 2021. Podróźnicy w czasie z roku 2051 przybyszą z pilną wiadomością: za 30 lat ludzkość będzie przegrywać wojnę ze śmiertelnymi niebezpiecznymi Obcymi. Jedną nadzieję jest... 01:10 Znaki - thriller, SF, USA, 2002. Na polu byłego pastora Grahama Hessa są pojawiające się dziwne znaki. Jedno jest pewne, nie są one stworzone przez człowieka. 03:35 Świat według Kiepskich - serial komediowy 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVN	POLSAT
05:40 Uwaga! - program interwencyjny 05:55 Anatomia piękna - program rozrywkowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn śniadaniowy 12:00 Kobieta na krańcu świata - program Martyny Wojciechowskiej 12:35 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy 13:05 Totalne remonty Szelągowskiej - reality show 14:05 Azja Express - reality show 15:45 Aquaman - przyg., USA, Australia, 2018. Pochozący z Atlantyd półczłowiek Arthur Curry wyrusza w podróż swojego życia... 18:45 Sport	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:00 Halo tu Polsat - program informacyjny-rozrywkowy 11:00 Czarownica - sens., USA, 2014. Pałająca żądzą zemsty i pragnącą ochronić podległą jej wroszowską czarownicę Diabolina rzeka kłatwę na nowo narodzoną królewską córkę Aurorę... 13:15 Ryccerz Szanghaju - kom., USA, 2003. Chon Wang otrzymuje od swojej siostry wiadomość o śmierci ich ojca, który zginął w Zakazanym Mieście z ręki łowcy skarbow... 15:45 Twoja Twarz Brzmiało - program muzyczno-rozrywkowy 17:40 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 18:50 Wydarzenia 19:15 Sport; Pogoda 19:30 Państwo w Państwie - program interwencyjny
	
18:55 Pogoda 19:00 Fakty 19:30 MasterChef - program kulinarno-rozrywkowy 21:15 Ciche miejsce - SF, USA, 2018 23:10 Inwazja - SF, USA, Australia, 2007 01:15 Drużyna A - kulisy produkcji 01:50 Największe polskie katastrofy - program dokumentalny 02:55 Szpital - program obycz. 03:55 Uwaga! - program interwencyjny 04:15 Nauka jazdy - reality show 04:50 Recepta na stary dom - program edukacyjny 05:15 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy	19:55 Dancing with the Stars. Taniec z Gwiazdami - program taneczno-rozrywkowy 22:30 Teściowie - serial obyczajowy 23:00 Chłopiaki nie płaczą - kom., Polska, 2000. Dla Kuby Brennera ten dzień od początku zapowiadał się fatalnie - rzuca go dziewczynka, a jego najlepszy kumpel wpłataje go w gangsterskie porachunki. 01:10 Resident Evil: Degeneracja - anim., Jap., 2008 03:25 Świat według Kiepskich - serial komediowy 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura	TV Puls
06:15 Doktór Murek - dram., Polska, 1939 08:00 Legenda Rocka - Nowa fala - Epoka Phila Spectora - dok., Wlk. Bryt. 09:15 Tamte lata, tamte dni - Ewa Błaszczyk - magazyn kulinarny 09:55 Serialowa nostalgia - Zmiennicy - serial, 1986 11:05 Informacja kulturalna 11:35 XVII Konkurs Chopinowski 12:40 Dokument tygodnia - Van Gogh. Złoty i chmury - dok., Włochy, 2018 14:15 Wydarzenie aktualne 14:40 Rozmowa jubileuszowa z Jackiem Głombem, 2024 15:05 Janosik - serial przyg., 1973 17:25 30 lat rebelii teatralnej w Legnicy - reportaż	06:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd oraz naukowe ciekawostki. 07:00 Kobra - oddział specjalny - Dochodzi do napadu na bank. Podczas pościgu za rabusiami, na autostradzie zostaje wypchnięta z samochodu młoda kobieta ubrana w kamizelkę z materiałami wybuchowymi... 10:00 Lombard. Życie pod zastaw - Jedenastoletni Bartek Koligat nie ma łatwego życia. Jego matka zginęła w wypadku samochodowym pięć lat temu, a nim i trojgiem rodzeństwa opiekują się uzależniony od alkoholu ojciec Zdzisław. Pewnego razu... 13:05 Detektywi - program krym. 14:05 Ślub od pierwszego wejścia - reality show 15:05 Maverick - western, USA, 1994. Bret Maverick to czarujący oszust i wyjątkowy gracz. Życie jednak pisze swoje scenariusze... 17:40 Tarzan: Legenda - przyg., Kan., Wlk. Bryt., USA, 2016 20:00 Lara Croft: Tomb Raider - przyg., USA, Wlk. Bryt., Niemcy, Jap., 2001 22:15 Góra w ogniu - film katastroficzny, Chiny, 2019 00:00 Dunkierka - film wojenny, Wlk. Bryt., Holandia, Franc., USA, 2017 02:25 Hotel Paradise - reality show 03:20 Druga strona medalu - talk-show
	
18:00 Retro kino - Hrabina z Hongkongu - kom., USA, 1967 20:00 Bilet do kina - Teoria wszystkiego - dram., Wlk. Bryt., 2014 22:10 Koncert Artura Rojka - Składam się z ciągłych powtórek - widowisko, 2014 23:15 Wieczór kinomana - Wszystko za życie - dram., USA, 2007 01:55 Hala odłotów - talk-show 02:55 Nocny dokument - Botero - dok., Niemcy, 2008 04:40 Samowolka - dram. obyczajowy, Polska, 1993. Dramat opowiadający o życiu żołnierzy poborowych na początku lat 90.	20:00 Rambo 3 - akcja, USA, 1988. Dawny dowódca i przyjaciel Johna Rambo z czasów wojny w Wietnamie - pułkownik Trautman wyrusza z tajną misją do Afganistanu. Wkrótce nadchodzi wiadomość, że został on pojmany i uwięziony w radzieckiej bazie wojskowej... 22:00 Jeden gniewny człowiek - akcja, USA, Wlk. Bryt., 2021 00:20 Teoria chaosu - akcja, Kan., 2005 02:30 Dyżur - serial medyczny 03:05 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 04:00 Menu na miarę - program kulinarny 05:00 Dyżur - serial medyczny

TVP Kultura	TV Puls
06:05 Piosenka jest dobra na wszystko. Wspomnienie o Jerzym Wasowskim - koncert, 1985 07:05 Rozmowy (nie) wygodne 08:00 Liturgia i nabożeństwa - Nabozęństwo i literackie w Cisownicy 09:05 Van Gogh. Złoty i chmury - dok., Włochy, 2018 10:45 Od ucha do ucha - Niczego się nie boję - Wielki, ciemny las - filmy animowane 11:15 Rawhide - Incydent z okładaniem bydła - western, USA, 1959 12:20 Wydarzenie aktualne 12:40 Bilet do kina - Teoria wszystkiego - dram., Wlk. Bryt., 2014 14:55 Wydarzenie aktualne 15:25 Serialowa nostalgia - Zmiennicy - serial, 1986 16:40 Dobry tytuł - magazyn literacki	06:00 Kurierzy - 40-letnia Alicja ma tajemniczo wielbiciela, od którego dostaje - zapakowane w czerwone koperty... 11:00 Mia i biały lew - przyg., Franc., 2018. Historia zdumiewającej przyjaźni między dziewczynką i białym lwiatkiem, którzy wspólnie wychowują się na farmie w Afryce, najbardziej malowniczym zakątku Ziemi. 13:00 Hobbit: Bitwa pięciu armii - przyg., USA, 2014 16:05 Sezon na sąsiedzi - kom., 2023. Adélade i Bernard mają dość miejskiego hałasu, postanawiają przeprowadzić się do domu w malowniczej wiejskiej okolicy z własnym lasem. Jedną z pięknych rzeczywistości szybko zamienia się w koszmar... 18:20 Polowanie na prezydenta - przyg., Wlk. Bryt., Niemcy, 2014. Samolot Air Force One zostaje i zestrzelony przez terrorystów. Jedną osobą, której udaje się przeżyć jest prezydent... 20:00 Ostatni ślad - akcja, USA, 2022. Will zatrzymuje się wraz z żoną Lisą na stacji benzynowej. Kobieta nagle znika... 22:00 Ocean ognia - akcja, USA, Wlk. Bryt., Chiny, Franc., 2018 00:15 Atomic Blonde - akcja, USA, 2017 02:30 Dyżur - serial medyczny 03:05 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 04:00 Dyżur - serial medyczny 05:00 Dzielnica strachu - serial
	
17:15 Niedziela z... Januszem Gajosem 18:15 Niedziela z... Januszem Gajosem - Msza za miasto Arras - spektakl teatralny 20:00 Skrzypiek na dachu - musical, USA, 1971 23:05 Szczęśliwy pracownik, czyli jak sabotować pracę - dok., Fin., 2022 00:35 Noc krótkich filmów - W pobliżu krąży tygrys - Całe życie z moim kotem - filmy animowane 01:10 Kino nocne - The Doors - film biograf., USA, 1991 03:40 Niedziela z... Januszem Gajosem 04:35 Reżyserzy - Alexander Payne 1 - dok., Wlk. Bryt., 2018	18:20 Polowanie na prezydenta - przyg., Wlk. Bryt., Niemcy, 2014. Samolot Air Force One zostaje i zestrzelony przez terrorystów. Jedną osobą, której udaje się przeżyć jest prezydent... 20:00 Ostatni ślad - akcja, USA, 2022. Will zatrzymuje się wraz z żoną Lisą na stacji benzynowej. Kobieta nagle znika... 22:00 Ocean ognia - akcja, USA, Wlk. Bryt., Chiny, Franc., 2018 00:15 Atomic Blonde - akcja, USA, 2017 02:30 Dyżur - serial medyczny 03:05 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 04:00 Dyżur - serial medyczny 05:00 Dzielnica strachu - serial

TVN 7	TV 4
04:55 Szkoła - Licealista Tomek Matusik marzy, by zostać modelem. Radek Pestka, który prowadzi w szkole warsztaty z modelingu uważa, że chłopak ma potencjał... 05:55 Wiza na miłość - serial paradoksalny 06:55 Tom i Jerry Show - film animowany 07:30 Kapitan Majtas: Pierwszy wielki film - kom., USA, Kan., Franc., 2017. Pewnego dnia George i Harold wprowadzają swego dyrektora w stan hipnozy i każą mu wierzyć, że jest glupkowskim bohaterem z ich komiku... 09:20 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:25 Mówię Wam - program magazyn 12:00 B&B love - program rozrywkowy	06:00 Łowcy skarbow. Kto da więcej - reality show 09:00 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki 11:05 Jesteś myDlaDzieci 11:30 Ewa gotuje - program kulinarny 12:00 Bibliotekarz: Tajemnica włócznie - fantasy, przegodowy, USA, Niemcy, 2004 14:00 Ninja Warrior Polska - program rozrywkowy 15:55 Policjantki i Policjanci - serial paradoksalny 21:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 00:05 Samotny gringo - kryminał, akcja, USA, 2015 01:55 STOP Drogówka - serial policyjny 02:55 Śmierć na 1000 sposobów 03:25 Disco Polo Life - magazyn muzyczny 04:25 Top 10 - Lista Przebojów - mag. muzyczny 05:30 Telezakupy TV Okazje
	
13:05 Detektywi - program krym. 14:05 Ślub od pierwszego wejścia - reality show 15:05 Maverick - western, USA, 1994. Bret Maverick to czarujący oszust i wyjątkowy gracz. Życie jednak pisze swoje scenariusze... 17:40 Tarzan: Legenda - przyg., Kan., Wlk. Bryt., USA, 2016 20:00 Lara Croft: Tomb Raider - przyg., USA, Wlk. Bryt., Niemcy, Jap., 2001 22:15 Góra w ogniu - film katastroficzny, Chiny, 2019 00:00 Dunkierka - film wojenny, Wlk. Bryt., Holandia, Franc., USA, 2017 02:25 Hotel Paradise - reality show 03:20 Druga strona medalu - talk-show	10:00 Inf. dnia 10:15 Retrospekcja 10:35 Słowo życia 10:40 Polski Punkt Widzenia 11:00 Kropelka radości 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Warto zauważyć... 12:50 Natura Obiektywnie 13:20 Ocalić od zapomnienia 13:30 Msza św. 14:30 Przegląd Tyg. „Niedziela” 14:35 Słowo życia 14:40 Św. na każdy dzień 14:45 Jak wygrać małżeństwo? 15:00 Polskie dziedzictwo 15:30 Wierze w Boga 15:50 Mysiąc Historia 16:00 Inf. dnia 16:10 Historia PL 17:00 Z Parlamentu Europ. 17:30 Przełamuj bariery 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Manna z Nieba 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysiąc Historia 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia

TVN 7	TV 4
05:00 Szkoła - Uczennica pierwszej klasy gimnazjum, Zuza Machnicka, bierze udział w konkursie na królową hardkoru, w którym nagrodą jest tysiąc złotych... 06:05 Wiza na miłość - serial paradoksalny 07:00 Tom i Jerry Show - film animowany 08:05 Farciarz Gilmore - kom., USA, 1996 10:05 Ukryta prawda - program obyczajowy 12:20 B&B love - program rozrywkowy 13:30 Detektywi - Do detektywów zgłasza się mężczyzna, który chce odnaleźć syna. Podejrzewa, że 18-latek zniknął po tym, jak spowodował wypadek, w którym ciężko ranny został 11-letni chłopiec. 15:40 Ostatni smok - przyg., USA, 1996	06:00 STOP Drogówka 07:00 Łowcy skarbow. Kto da więcej 08:00 Mroczne tajemnice Korei Północnej - dok., USA, 2017 09:50 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe 11:50 Bibliotekarz II: Tajemnice kopalni króla Salomona - fantasy, przyg., USA, 2006 13:55, 1000 lat po Ziemi - sens., USA, 2013 16:00 Uroczysko - serial krym. 18:00 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki 20:00 Wiatry Móch: One 21:00 Gwiazdy Kabaretu 22:00 Nieuchwytny cel 2 - film, USA, 2016 00:05 STOP Drogówka 01:05 Najsyńsze ucieczki - prawdziwe historie więźniów z ucieczek 03:05 Interwencja - magazyn reportażowy 03:25 Disco Polo Life 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy
	
17:50 Lara Croft: Tomb Raider - przyg., USA, Wlk. Bryt., Niemcy, 2001. Lara Croft, to podróżniczka i archeolog, kobieta piękna i wykształcona, władająca wieloma językami, od tego wysportowana i bogata, no i oczywiście sierota... 20:00 Szybko i wściekle - sens., USA, 2009. Dominic Toretto musi wrócić do Los Angeles i sprzymierzyć się ze swoim wrogiem, agentem FBI. Razem muszą stawić czoła przemytnikom narkotyków. 22:25 Nowe oblicze Greya - obycz., USA, 2018 00:40 Operacja „Deszcz” - SF, Australia, 2020 03:20 Druga strona medalu - talk-show	09:30 Msza św. 10:35 Przegląd Tyg. „Niedziela” 10:40 Skrzydła mrości 11:00 Gos serca 12:00 Anioł Pański z Ojcem Św. Franciszkiem 12:15 Papież Polak do Rodaków 12:55 Więzy krwi 14:00 Oddech Boga 15:00 Więś - to też Polska 16:00 Inf. dnia 16:10 Koncert żywcem 16:45 Zapomniany Sprawiedliwy - Tadeusz Modelski 17:30 Sółk ziemi 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Moja katolicka rodzina 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Krótką Historią Zbawienia - Bóg spotyka się z człowiekiem 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Retrospekcja 21:45 San. Bezp. Państwa 21:55 Św. na każdy dzień 22:00 Polskie dziedzictwo 22:45 Jak wygrać małżeństwo? 23:00 Jak my to widzimy 23:30 Tam, gdzie Bóg płacze

TV Trwam
09:30 Msza św. 10:35 Przegląd Tyg. „Niedziela” 10:40 Skrzydła mrości 11:00 Gos serca 12:00 Anioł Pański z Ojcem Św. Franciszkiem 12:15 Papież Polak do Rodaków 12:55 Więzy krwi 14:00 Oddech Boga 15:00 Więś - to też Polska 16:00 Inf. dnia 16:10 Koncert żywcem 16:45 Zapomniany Sprawiedliwy - Tadeusz Modelski 17:30 Sółk ziemi 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Moja katolicka rodzina 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Krótką Historią Zbawienia - Bóg spotyka się z człowiekiem 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Retrospekcja 21:45 San. Bezp. Państwa 21:55 Św. na każdy dzień 22:00 Polskie dziedzictwo 22:45 Jak wygrać małżeństwo? 23:00 Jak my to widzimy 23:30 Tam, gdzie Bóg płacze

PONIEDZIAŁEK • 23 września	
TVP 1	TVP 2
04:50 Klan - telenowela TVP 05:20 Dziedzic two - serial, Turcja 06:10 Wichrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Studio Raban - magazyn 08:00 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016 08:45 Ranczo - serial obycz., Polska, 2011 09:45 Komisarz Alex - serial krym. 10:45 Ojciec Mateusz - serial 11:35 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:35 Magazyn Rolniczy 12:55 Raj na Ziemi. Dziewicza planeta - dok., Wlk. Bryt., 2021 14:00 Wichrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024 14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 15:35 Gra słów. Krzyżówka	04:30 Na dobre i na złe - serial 05:30 M jak miłość - serial, 2022 06:20 Dobre historie - Współuzależnienie - magazyn 06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024 07:30 Pytanie na śniadanie - magazyn poranny 11:15 Dla niesłyszących - Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny 11:50 Tańcząca ze światem - Jordania - magazyn 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 Na dobre i na złe - serial 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej
	
16:05 Dziedzic two - serial, Turcja 17:00 Teleexpress; Pogoda 17:20 Jaka to melodia? 17:55 Klan - telenowela TVP 18:25 Reporteryzy - magazyn 18:45 Akacja 38 - serial 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport; Pogoda 20:30 Teatr Telewizji - Bigda idzie! - spektakl, 1999 22:15 Mjanma - zapomniana rewolucja - dok., Wlk. Bryt., 2022 23:15 Balans bieli - magazyn 24:00 Gambit - kom., USA, 1966 02:00 Bogowie ulicy - fab., USA, 2012 04:00 Film dokumentalny 04:30 Notacje - Aleksander Doba. Albo sam, albo wcale - dokument, 2018	17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej 19:30 Barwy szczęścia - serial obycz., 2024 20:40 Kulisy serialu „M jak miłość” 20:55 M jak miłość - serial, 2024 21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 22:30 Król - serial kostiumowy, 2020 23:40 Karate po polsku - obycz., Polska, 1982 01:25 O mnie się nie martw - serial komediowy TVP, 2019 02:25 Zdrójca - fab., Brazylia, Niemcy, Włochy, Franc., 2019

TVN
05:40 Uwaga! - program interw. 05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn śniadaniowy 11:30 B&B love - program rozrywkowy 12:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 13:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:15 Detektywi - program krym. 15:25 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 16:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 17:40 Detektywi - program krym. 18:45 Sport; Pogoda 19:00 Fakty

19:40 Uwaga! - program interwencyjny 20:00 Doradca smaku - program kulinarny 20:10 Na Wspólnej - serial obycz., Polska 20:50 B&B love - program rozrywkowy 21:30 Totalne remonty Szczęśliwskiej - reality show 22:35 Morderczynie - miniserial, Polska 23:35 Całe szczęście - kom., Polska, 2019 01:55 Detektywi - miniserial, USA 03:10 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy 03:45 Szpital - program obycz. 04:50 Uwaga! - program interw. 05:10 Nauka jazdy - reality show

TVP Kultura
06:05 Afisz kulturalny ekstra 06:10 Muzyczne poranki 06:50 Tamte lata, tamte dni - Andrzej Kozyński - mag. 07:25 Dzika muzyka - Suwalska mozaika - magazyn 07:55 Podróż z historią - Smak Torunia - dok., Polska, 2016 08:35 Od ucha do ucha - Niczego się nie boję - Wielki, ciemny las - anim. 09:05 Rawhide - Incydent z odrażaniem bydła - western, USA, 1959 10:05 Benefis Wojciecha Młynarskiego 12:10 Dokument.pl - Portret Janusza Gajosa - dok., Polska, 1994 13:20 Rozmowy i listy - Janusz Gajos 13:50 Jasminum - obycz., Polska, 2005 15:55 Informacje kulturalne 16:20 Hłopi - serial, 1972

17:25 Hala odlotów - talk-show 18:25 Borge Mogensen - sztuka projektowania - dok., Dania, 2015 19:35 49. Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni - relacja 20:00 Komornik - dramat, Polska, 2005 21:45 49. Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni - relacja 22:10 Grzegorz Tarwid - koncert, 2020 23:10 Skrzypek na dachu - musical, USA, 1971 02:15 Szczęśliwi w pracowni, czyli jak sabbatować pracę - dokument, Finlandia, 2022 03:50 Kino nocne - Bez litości - sens., Polska, 2002

TV Puls
06:00 Nash Bridges - Właściciel nierentownego lokalu chce porwać dla okupu dziecko swej niani... 08:00 Kobra - oddział specjalny - Semir i Alex postanawiają spędzić weekend na torze Nurburgring. Wkrótce okazuje się jednak, że przy torze zostaje znalezione ciało. 09:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym. 10:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 11:00 Nie igraj z aniołem - telenowela, Meksyk, 2008 13:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 14:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym. 15:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny

16:00 Kurierzy - serial paradokumentalny 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 20:00 Akt zemsty - akcja, USA, 2017. Frank Valera to odnoszący sukcesy prawnik, którego żona i córka zostają zamordowane w niewyjaśnionych okolicznościach. Mężczyzna postanawia... 21:50 Elita zabójców - akcja, USA, Australia, 2011 00:10 9 kul - akcja, USA, 2021 02:25 Dzielnica strachu - serial krym. 03:25 Menu na miarę - program kulinarny 04:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7
05:05 Szkoła - Maturzystka Beata Okońska dostaje się na zagraniczne studia. Złoci to jej chłopaka... 07:00 Szpital - program obycz. 08:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:00 Detektywi - program krym. 12:00 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 12:45 Szpital - Klasa 12-latków była w jednostce straży pożarnej. Jeden z uczniów odbezpieczył gaśnicę, która wybuchła i raniła kiloro dzieci... 13:45 Sekrety życia - serial paradokumentalny 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 16:50 Sekrety życia - serial paradokumentalny 17:55 Szpital - program obycz. 18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

20:00 Hotel Paradise - reality show 21:00 Anatomia piękna - program rozrywkowy 22:00 Idealny facet dla mojej dziewczyny - kom., Polska, 2009. Czołowa polska feministka, Klaudia Rojek, jest szefową Akademii Feministycznej „Wolna Polka”. Szkoła ma jednak problemy finansowe. Aby je rozwiązać, Klaudia planuje produkcję feministycznego filmu porno... 00:40 Wielki Mike - obycz., USA, 2009 03:20 Mówię Wam - program magazyn 03:55 Druga strona medalu - talk-show

TV 4
06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 08:00 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 09:00 Dlaczego ja? - serial paradok. 11:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 15:00 Na ratunek 112 - serial obycz. 16:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Uroczysko - serial krym. 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 21:30 Miłość za wszelką cenę 22:30 Pamiętniki z wakacji - serial obycz. 23:40 Samotny gringo - film, USA, 2015 01:25 Love Island. Wyspa miłości - reality show 02:25 Interwencja - magazyn reporterów 02:55 SuperLudzie 05:30 Telezakupy TV Okazje

TV Trwam
08:15 Wiś - to też Polska 09:15 Słowo życia 09:20 Mateczniki Polskości 09:30 Moja katolicka rodzina 09:55 Święty na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:20 Stan Bezp. Państwa 11:30 Warto być ojcem 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Leśni marynarze 13:10 Edukacja domowa 13:30 Msza św. 14:30 Mała Nellie od Świętego Boga 15:00 PSL - skradziona tożsamość 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Sanktuarium polskie 16:30 Porady Medyczne Bonifratry 17:00 Świadkowie 17:30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Historia 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Wiedzy 22:00 Z wędką nad wodę 22:30 Filmowe Życiorysy PL 23:10 Nuty nadziei 23:20 Kobiety wolności

WTOREK • 24 września	
TVP 1	TVP 2
04:50 Klan - telenowela TVP 05:20 Dziedzic two - serial, Turcja 06:10 Wichrowe wzgórze - serial 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Kościół z bliska 08:00 Akacja 38 - serial 08:45 Ranczo - serial obycz. 09:45 Komisarz Alex - serial krym. 10:45 Ojciec Mateusz - serial 11:35 Korona królów. Jagiellonowie - telenowela hist., 2024 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:35 Magazyn Rolniczy 13:50 Wyzwania sawanny - dokument, Francja, 2021 14:00 Wichrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024 14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Dziedzic two - serial, Turcja 17:00 Teleexpress; Pogoda	05:35 M jak miłość - serial obyczajowy, 2022 06:25 Jeden dzień z życia - reportaż 06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024 07:30 Pytanie na śniadanie - magazyn poranny 11:15 Mamaland - talk-show 11:55 ZdróWY Plan - magazyn medyczny 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 M jak miłość - serial, 2024 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 18:15 Va Banque - teleturniej
	
17:20 Jaka to melodia? 17:55 Klan - telenowela TVP 18:25 Reporteryzy - magazyn 18:45 Akacja 38 - serial 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport; Pogoda 20:30 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny 21:05 Porzucony - serial, Wlk. Bryt., 2016 22:05 Magazyn Ekspresu Reporterów 23:00 49. FPFF w Gdyni - relacja 23:20 Tak dużo i tak mało - dok., Polska, 2023 00:30 Virtu - dram. woj., 1989 02:30 Coco Chanel - biograf., Belgia, Franc., 2009 04:25 Notacje - Jolanta Kalczyńska. Powstanie Warszawskie - dok., 2018	18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej 19:30 Barwy szczęścia - serial obycz., 2024 20:40 Kulisy serialu „M jak miłość” 20:55 M jak miłość - serial, 2024 21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 22:30 Król - serial kostiumowy, 2020 23:50 Nadzwyczajni - dram., Franc., 2019 01:55 Protektor - fab., USA, 2012. Nowojorski policjant Luke Wright popada w poważne tarapaty i staje się wrakiem człowieka. 03:40 Rozbite marzenia 1918-1939 - dokument fabularyzowany, Austria, Niemcy, 2017

TVN
05:40 Uwaga! - program interw. 05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN 11:30 B&B love - program rozrywkowy 12:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 13:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:15 Detektywi - program krym. 15:20 Doradca smaku - program kulinarny 15:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 16:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 17:40 Detektywi - program krym. 18:45 Sport; Pogoda

19:00 Fakty 19:40 Uwaga! - program interwencyjny 20:00 Doradca smaku - program kulinarny 20:10 Na Wspólnej - serial 20:50 B&B love - program rozrywkowy 21:30 Ślub od pierwszego wejrzenia - reality show 22:35 Kuba Wojewódzki - talk-show 23:40 Superwizjer - magazyn reporterów 00:15 Morderczynie - miniserial 01:20 Dowody z brodni - serial krym., USA 02:25 Szpital - program obycz. 03:30 Uwaga! - program interw. 03:50 Nauka jazdy - reality show 04:20 Recepta na stary dom 04:45 Jak to jest zrobione

POLSAT
06:00 Nowy dzień Polsat News 08:30 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:30 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 11:30 Gliniarze - Nieznana osoba porwuje dziecko samotnej matki... 13:30 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:35 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy

18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:20 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:25 Sport; Pogoda 19:35 Malanowski. Nowe rodzenie - serial krym. 20:10 Sily Specjalne - reality show 21:50 Hitman - sens., USA, Franc., 2007 23:55 Resident Evil: Ostatni rozdział - sens., USA, Niemcy, Franc., Kan., RPA, Australia, Wlk. Bryt., Jap., 2017 02:10 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 04:20 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura
06:15 Muzyczne poranki 06:45 Tamte lata, tamte dni - Henryk Talar - magazyn 07:20 Suwalszczyzna - muzyka pogranicza - magazyn 07:55 Krótka historia brudu - dok., Polska, 2017 08:30 Informacje kulturalne 09:00 Chłopi - serial, 1972 10:00 Hrabina z Hong kongu - kom., USA, 1967 12:00 49. Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni - relacja 12:20 Borge Mogensen - sztuka projektowania - dok., Dania, 2015 13:30 Dobry tytuł - magazyn literacki 14:10 Awatar, czyli zamiana dusz - film TVP, 1964 15:25 49. Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni - relacja 15:50 Żywot Mateusza - dram., Polska, 1967

17:20 Chłopi - serial, 1972 18:25 Piotr Anderszewski - Podróżujący Fortepian - dok., Polska, Franc., 2008 19:35 49. Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni - relacja 20:00 Sen srebrny Salomei - spektakl teatralny, 2024 21:55 49. FPFF w Gdyni - relacja 22:20 Nie tak miało być - fab., Szwecja, Nor., Dania, 2020 00:05 Postscriptum. Rozmowa z Piotrem Cieplakiem 00:35 Kobra, Strzeżniński. Opowieść fantastyczna. - dok. fabularyzowany, 2018 01:35 Komornik - dram., Polska, 2005 03:20 Portret Janusza Gajosa - dok., Polska, 1994 04:20 Kocie ślady - film TVP, 1971

TV Puls
06:00 Nash Bridges - Ludziom Nasha udaje się złapać złodziei biżuterii i przebranych za strażaków... 08:00 Kobra - oddział specjalny - Bonrath świętuje 40-lecie służby. Niespodziewanie dochodzi do zamachu. Okazuje się, że... 09:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym. 10:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 11:00 Nie igraj z aniołem - telenowela, Meksyk, 2008 13:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 14:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym. 15:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 16:00 Kurierzy - serial paradokumentalny

17:55 Szpital - program obycz. 18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Hotel Paradise - reality show 21:00 Podwodna pułapka - przg., USA, Wlk. Bryt., 2017. Dwie siostry spędzające wakacje w Meksyku zostają uwięzione na dnie oceanu w klatce do obserwowania rekinów. 22:55 Plaga - horror, USA, 2007. Katherine, która w przeszłości była pastorem, jest wybitną demaskatorką rzekomych cudów. 01:05 Hotel Paradise - reality show 02:05 Prawdziwy horror - serial paradokumentalny 03:05 Druga strona medalu

TV 4
06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 08:00 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 09:00 Dlaczego ja? - serial paradok. 11:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 15:00 Na ratunek 112 - serial obycz. 16:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Uroczysko - serial obycz. 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 21:30 Miłość za wszelką cenę 22:30 Pamiętniki z wakacji 23:30 Banita - film, Chiny, USA, Franc., Kan., Australia, Luk., 2014 01:35 Love Island. Wyspa miłości - reality show 02:35 Interwencja - magazyn reporterów 02:55 SuperLudzie 05:30 Telezakupy TV Okazje

TV Trwam
09:45 Święty na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Jak my to widzimy 10:45 Żew natury 11:05 Mocni w Wierze 11:35 Słowo życia 11:40 Ma się rozumieć 11:50 Święty na każdy dzień 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Jan Ledóchowski: moja Austria 12:55 Ojcu Św. się nie odmawia... 13:30 Msza św. 14:30 Wielu był pierwszy 15:00 Świat chrzączący 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Jestem mamą 16:40 Zdrowie z Bożej Apteiki 16:55 W górskim domku ogrodnika 17:10 Prosto o gosp. 17:30 Zostań Żołnierzem RP 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Każdy małuch to potrafi 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Historia 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia

ŚRODA • 25 września

TVP 1

04:45 Klan - telenowela TVP
05:15 Dziedzictwo - serial, Turcja
06:05 Wichrowe wzgórze - serial
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Projekt: Nadzieja - Bur-
 szynowe Skrzaty - rep.
08:00 Akacja 38 - serial
08:45 Ranczo - serial obycz.,
 Polska, 2011
09:45 Komisarz Alex - serial krym.
10:45 Ojciec Mateusz - serial
**11:35 Korona królów. Jagiello-
 nowie** - serial historyczny
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:35 Rok w ogrodzie Extra -
 magazyn
12:50 Pszczoly - niewidzialny
 mechanizm - dok., Hiszp.,
 2022
14:00 Wichrowe wzgórze - serial
14:55 Jaka to melodia? -
 teleturniej muzyczny
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja

17:00 Telexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
17:55 Klan - telenowela TVP
18:25 Reporterzy - magazyn
18:45 Akacja 38 - serial
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport; Pogoda
**20:30 Korona królów. Jagiello-
 nowie** - serial historyczny
21:05 Wszystkie pieniądze
 świata - dram., Wlk. Bryt.,
 USA, 2017
23:20 49. FPFF w Gdyni - relacja
23:35 Zabić, jak to łatwo
 powiedzieć - akcja, USA,
 2012
01:25 Magazyn Ekspresu
 Reporterów
02:30 Gambit - kom., USA, 1966
04:20 Notacje - dokument

TVP 2

04:55 Rodzinka.pl - serial
 komediowy
05:30 M jak miłość - serial, 2022
06:25 Pozyteckie.ni.pl - magazyn
06:55 Dla nieszyjących
 - Barwy szczęścia - serial
 obycz., 2024
07:30 Pytanie na śniadanie
11:15 Tchnienie - na-tchnienie
 - Albert Kocaj - magazyn
11:50 Jak to się mówi, czyli
 Kasia u Bralczyka
 - magazyn
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Miłość i nadzieja - serial
 obycz., Turcja, 2022
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial
 fabularny
15:05 M jak miłość - serial, 2024
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:20 Miłość i nadzieja - serial
 obycz., Turcja, 2022

18:15 Va Banque - teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu -
 teleturniej
19:30 Barwy szczęścia - serial
 obycz., 2024
20:40 Przepis dnia - magazyn
 kulinarny
20:55 Na dobre i na złe - serial
 obyczajowy
21:55 Na sygnale - serial
 fabularny
23:00 Nasi ulubieni - kom.,
 Franc., 2019. Na odludziu
 w samym sercu Morvana
 mieszka weterynarz Nico,
 który całkowicie poświęca
 się pracy...
00:45 Krok od Nieba - serial
 kryminalny, Włochy, 2011
02:50 Influencer. W pogoni za
 lajkami - dok., Wlk. Bryt.,
 2019

TVN

05:40 Uwaga! - program interw.
05:55 Ukryta prawda - program
 obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje -
 program kulinarno-
 rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN -
 magazyn śniadaniowy
11:30 B&B love - program
 rozrywkowy
12:05 Kuchenne rewolucje -
 program kulinarno-
 rozrywkowy
13:10 Ukryta prawda - program
 obyczajowy
14:15 Detektywi - program krym.
15:20 Doradca smaku - program
 kulinarny
15:30 Kuchenne rewolucje -
 program kulinarno-
 rozrywkowy
16:35 Ukryta prawda - program
 obyczajowy
17:40 Detektywi - program krym.
18:45 Sport; Pogoda
19:00 Fakty

19:40 Uwaga! - program
 interwencyjny
20:00 Doradca smaku - program
 kulinarny
20:10 Na Wspólnej - serial
 obycz., Polska
20:50 B&B love - program
 rozrywkowy
21:30 Top Model - reality show
23:05 Klara - serial, Polska
00:15 Polityka - kom., Polska,
 2019
03:00 Superwizjer - magazyn
 reporterów
03:35 Uwaga! - program
 interwencyjny
03:55 Nauka jazdy - reality
 show
04:30 Recepta na stary dom -
 program edukacyjny
05:00 Jak to jest zrobione -
 serial popularnonaukowy

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:30 Malanowski i Partnerzy -
 serial kryminalny
09:30 Sekrety rodziny -
 program obyczajowy
10:30 Dłacz egoja? - serial
 parodokumentalny
11:30 Gliniarze - Podczas
 rodzinnego obiadu młoda
 matka traci przytomność.
 Mimo szybkiego przyjazdu
 karetki nie udaje się jej
 uratować.
13:30 Trudne sprawy - program
 obyczajowy
14:35 Dłacz egoja? - serial
 parodokumentalny
15:50 Wydarzenia - program
 informacyjny
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja - magazyn
 reporterów
16:30 Na ratunek 112 - serial
 obyczajowy
17:00 Gliniarze - serial
 parodokumentalny

18:00 Pierwsza miłość - serial
 obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program
 informacyjny
19:20 Gość Wydarzeń -
 rozmowa dnia
19:25 Sport; Pogoda
19:35 Malanowski. Nowe
 rozdzienie - serial
 kryminalny
20:10 Moja Mama i Twój Tata -
 reality show
21:50 Poranek Kojota - kom.,
 Polska, 2001
00:00 Łatwa dziewczyna -
 kom., USA, 2010
02:00 Hitman - sens., USA,
 Franc., 2007
04:05 Zjedź Alaskę - program
 podróżniczo-kulinarny
04:45 Disco Gramy
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

06:10 Muzyczne poranki
07:10 Tamte lata, tamte dni -
 Krzesimir Dębski - mag.
07:45 Dzik muzyka
08:15 Czarne złoto - dokument,
 Polska, 2017
09:00 Chłopi - serial, 1972
10:05 49. Festiwal Polskich
 Filmów Fabularnych
 w Gdyni - relacja
10:25 Żywy Mateusza - dram.,
 Polska, 1967
11:55 49. Festiwal Polskich
 Filmów Fabularnych
 w Gdyni - relacja
12:15 Piotr Anderszewski -
 Podróżujący Fortepian
 - dok., Polska, Franc., 2008
13:25 Jak to się mówi, czyli
 Kasia u Bralczyka - mag.
14:05 Chłopi - obycz., Polska,
 1973
15:45 Całe złoto świata - kom.,
 Włochy, Franc., 1961
17:25 Przeprowadzki - serial

18:30 Informacje kulturalne
18:50 Reżyserzy - Spike Lee
 - dok., Wlk. Bryt., 2018
19:40 49. FPFF w Gdyni - relacja
20:00 Gagarine - dram., Franc.,
 2020
21:45 49. FPFF w Gdyni - relacja
22:05 Leg. Rocka - Folk na całym
 świecie - Nowojorski
 hip-hop - dok., Wlk. Bryt.
23:05 Informacje kulturalne
23:30 Nie tak miało być - fab.,
 Szwecja, Nor., Dania, 2020
01:15 Kino nocne - Kwiat
 mojego sekretu - kom.
 - dok., Hiszp., Franc., 1994
03:10 Jak to się mówi, czyli
 Kasia u Bralczyka - mag.
03:45 Piotr Anderszewski -
 Podróżujący Fortepian
 - dok., Polska, Franc., 2008
05:00 Teledyski

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Cassidy
 znajduje nowe mieszkanie.
 Niestety wkrótce kobieta
 zostaje wzięta przez dilerów
 narkotyków za poprzednią
 lokatorkę...
08:00 Kobra - oddział
 specjalny - serial
 kryminalny
09:00 Unforgettable: Zapisane
 w pamięci - serial krym.
10:00 Zaklinaczka duchów -
 serial fabularny
11:00 Nie igraj z aniołem -
 telenowela, Meksyk, 2008
13:00 Zaklinaczka duchów -
 serial fabularny
14:00 Unforgettable: Zapisane
 w pamięci - serial krym.
15:00 Lombard. Życie pod
 zastaw - 39-letnia Hanna
 zajmuje się domem Dżiny,
 65-letniej piosenkarki,
 która była sławną w latach
 osiemdziesiątych i
 dziewięćdziesiątych...

16:00 Kurierzy - serial
 parodokumentalny
18:00 Lombard. Życie pod
 zastaw - parodokument
20:00 Top Gun - akcja, USA,
 1986. Pewnego razu,
 Maverick, pilot myśliwca,
 podczas powrotu z misji
 ratuje z opresji swojego
 kolegę, narażając
 siebie i swój samolot...
22:10 Wilk z Wall Street - akcja,
 biograf, USA, 2013
01:35 Dzielnica strachu - serial
 kryminalny
02:35 Lombard. Życie pod
 zastaw - parodokument
 fabularny
03:35 Menu na miarę
04:05 Tak! jest świat
05:00 Dzielnica strachu - serial
 kryminalny

TVN 7

05:05 Szkoła - Wśród piątki
 przyjaciół z 7 b utworzyły
 się dwie pary, jedynie Nela
 nie ma chłopaka...
07:00 Szpital - program obycz.
08:00 Ukryta prawda - program
 obyczajowy
11:00 Detektywi - program
 krym.
12:00 W-11 Wydział Śledczy -
 program kryminalny
12:45 Szpital - Beata Stanisł
 przeprowadza do szpitala
 swoją przyjaciółkę,
 29-letnią Agnieszkę
 Łukaną. Kobieta dziwnie
 się zachowuje...
13:45 Sekrety życia - serial
 parodokumentalny
**14:50 Sędzia Anna Maria Weso-
 łowska** - serial sądowy
16:50 Sekrety życia - 42-letnia
 Agnieszka jest w trakcie
 rozwodu z mężem. Wspiera
 ją nowy partner, 30-letni
 Kuba.

17:55 Szpital - program obycz.
18:55 Ukryta prawda - program
 obyczajowy
20:00 Hotel Paradise - reality
 show
21:00 Dunkierka - film wojenny,
 Wlk. Bryt., Holandia, Franc.,
 USA, 2017. Wroga armia
 otacza setki tysięcy
 alianów. Oddziały
 uwięzione na plaży, między
 morzem a siłami
 przeciwnika, muszą stawić
 czoła niemożliwemu...
23:20 Szybcy i wściekli VII -
 sens., USA, Jap., 2015
02:10 Hotel Paradise - reality
 show
03:10 Prawdziwy horror - serial
 parodokumentalny
04:10 Druga strona medalu -
 talk-show

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da
 więcej? **08:00** Bogaty Dom
 - Biedny Dom - program
 paradok. **09:00** Dlaczego ja?
 - serial paradok. **11:00** Trudne
 sprawy - program obyczajowy
14:00 Policjanci i Policjanci
 - serial paradok. **15:00** Na
 ratunek 112 - serial obycz.
16:00 Policjanci i Policjanci
 - serial paradok. **18:00** Łowcy
 skarbów. Kto da więcej? **19:00**
 Policjanci i Policjanci **20:00**
 Uroczysko - serial krym. **20:30**
 Sprawie diwli - Wydział
 Kryminalny **21:30** Miłość za
 wszelką cenę **22:30** Pamiętniki
 z wakacji - serial obycz.
23:40 Nieuchwytny cel 2 - film,
 USA, 2016 **01:50** Love Island.
 Wyspa miłości - reality show
02:55 Śmierć na 1000
 sposobów **03:25** Disco Polo
 Life **04:25** Top 10 - Lista
 Przebojów **05:30** Telezakupy
 TV Okazje

09:30 Sanktuarium polskie **09:50**
 święty na każdy dzień **10:00**
 Audycja Generalna Ojca Św.
 Franciszka z Watykanu **11:00**
 Jan Ledóchowski. Część druga:
 katolik i polityka **11:25** Jestem
 mamą **11:40** Prosto o gosp. **12:00**
 Anioł Pański **12:03** Inf. dnia
12:20 „Mazurek Dąbrowskiego”
12:55 Czerwony Dwór **13:30**
 Msza św. **14:30** Słudzy Boga
 i człowieka. Aniołowie **15:00** On
 wola Cię! **15:50** Ma się rozumieć
16:00 Inf. dnia **16:10** Na zdrowie
16:30 Powodanie w powołaniu
17:00 Po stronie prawdy **17:55**
 Poczet Wlk. Polaków **18:00**
 Anioł Pański **18:05** Inf. dnia
18:15 Rozmowy niedok. **19:25**
 Święty na każdy dzień **19:30**
 Opowieści Starego Testamentu
20:00 Inf. dnia **20:20** Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzn **21:00**
 Apł Jasno. **21:20** Inf. dnia
21:40 Polski Punkt Widzenia
22:00 Władysław hr. Załuski

CZWARTEK • 26 września

TVP 1

04:50 Klan - telenowela TVP
05:15 Dziedzictwo - serial, Turcja
06:05 Wichrowe wzgórze - serial
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Pełnia Wiary - magazyn
08:00 Akacja 38 - serial
08:50 Ranczo - serial obycz.
09:50 Komisarz Alex - serial krym.
10:45 Ojciec Mateusz - serial
**11:35 Korona królów. Jagiello-
 nowie** - serial historyczny
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:35 To się opłaca - magazyn
12:50 Estremadura - przyrod-
 niczy raj w Europie
 - dok., Hiszp., 2022
14:00 Wichrowe wzgórze -
 serial obycz., Turcja, 2024
14:55 Jaka to melodia? -
 teleturniej muzyczny
15:35 Gra słów. Krzyżówka -
 teleturniej
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
17:00 Telexpress; Pogoda

17:20 Jaka to melodia?
17:55 Klan - telenowela TVP
18:25 Reporterzy - magazyn
18:45 Akacja 38 - serial
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport; Pogoda
**20:30 Korona królów. Jagiello-
 nowie** - serial historyczny
21:05 Ojciec Mateusz - serial
22:05 Sprawa dla reporterów
22:55 49. FPFF w Gdyni - relacja
23:15 Film dokumentalny
00:20 Profilerka - serial krym.,
 Polska, 2024
01:20 Zabić, jak to łatwo
 powiedzieć - akcja, USA,
 2012
03:05 Ines, pani mej duszy -
 serial kostiumowy, Chile,
 Hiszp., 2020
03:55 Film dokumentalny

TVP 2

04:30 Na dobre i na złe - serial
 obyczajowy
05:25 M jak miłość - serial, 2022
06:20 Operacja zdrowie -
 magazyn medyczny
06:55 Dla nieszyjących
 - Barwy szczęścia - serial
 obycz., 2024
07:30 Pytanie na śniadanie -
 magazyn poranny
**11:45 Korona królów. Jagiello-
 nowie** - serial historyczny
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:35 To się opłaca - magazyn
12:50 Estremadura - przyrod-
 niczy raj w Europie
 - dok., Hiszp., 2022
14:00 Wichrowe wzgórze -
 serial obycz., Turcja, 2024
14:55 Jaka to melodia? -
 teleturniej muzyczny
15:35 Gra słów. Krzyżówka -
 teleturniej
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
17:00 Telexpress; Pogoda

16:00 Kóło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:20 Miłość i nadzieja - serial
 obycz., Turcja, 2022
18:15 Va Banque - teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu -
 teleturniej
19:30 Barwy szczęścia - serial
 obycz., 2024
20:50 Tak to leciało - teleturniej
 muzyczny
21:50 Krucjata - Znak blizniat
 - serial krym., Polska, 2024
22:40 Informacje kulturalne
23:00 Hala odlotów - talk-show
23:50 Zabójcze sekrety -
 thriller, Kan., 2020
01:30 W trybach zbrodni -
 serial krym., Szwecja,
 2019
03:30 Rodzinka.pl - serial
 komediowy

TVN

05:40 Uwaga! - program interw.
05:55 Ukryta prawda - program
 obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje -
 program kulinarno-
 rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN -
 magazyn śniadaniowy
11:30 B&B love - program
 rozrywkowy
12:05 Kuchenne rewolucje - pr.
 kulinarno-rozrywkowy
13:10 Ukryta prawda - program
 obyczajowy
14:15 Detektywi - program krym.
15:20 Doradca smaku - program
 kulinarny
15:30 Kuchenne rewolucje -
 program kulinarno-
 rozrywkowy
16:35 Ukryta prawda - program
 obyczajowy
17:40 Detektywi - program krym.
18:45 Sport; Pogoda
19:00 Fakty
19:40 Uwaga! - program interw.

20:00 Doradca smaku - program
 kulinarny
20:10 Na Wspólnej - serial
 obycz., Polska
20:50 B&B love - program
 rozrywkowy
21:30 Kuchenne rewolucje -
 program kulinarno-
 rozrywkowy
22:35 Odnajdę cię - sens.,
 Polska, 2018
00:15 Detektyw - miniserial, USA
01:35 Dowody zbrodni - serial
 krym., USA
02:40 Szpital - program obycz.
03:40 Uwaga! - program interw.
04:00 Nauka jazdy - reality show
04:35 Recepta na stary dom -
 program edukacyjny
05:00 Jak to jest zrobione -
 serial popularnonaukowy,
 Kanada

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:30 Malanowski i Partnerzy -
 serial kryminalny
09:30 Sekrety rodziny -
 program obyczajowy
10:30 Dłacz egoja? - serial
 parodokumentalny
11:30 Gliniarze - Porwany
 zostaje kilkuletni chłopiec.
 Podczas gorączkowych
 poszukiwań dziecka
 detektywi poznają
 tragiczne wydarzenia
 z przeszłości matki chłopca.
13:30 Trudne sprawy - program
 obyczajowy
14:35 Dłacz egoja? - serial
 parodokumentalny
15:50 Wydarzenia - program
 informacyjny
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja - magazyn
 reporterów
16:30 Na ratunek 112 - serial
 obyczajowy

17:00 Gliniarze - parodokument
18:00 Pierwsza miłość - serial
 obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program
 informacyjny
19:20 Lepsza Polska - program
 publicystyczny Doroty
 Gawryluk
19:25 Sport; Pogoda
19:35 Malanowski. Nowe
 rozdzienie - serial krym.
20:10 Nasz Nowy Dom -
 program rozrywkowy
21:15 Przyjaciółki - serial obycz.
22:20 Mężczyzna imieniem
 Otto - obycz., Szwecja,
 USA, 2022
01:10 Nasz Wzrost - serial
 krym., USA, 2009
03:35 Nasz Nowy Dom -
 program rozrywkowy
04:40 Disco Gramy
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

06:05 Afisz kulturalny ekstra
06:10 Muzyczne poranki
07:05 Tamte lata, tamte dni -
 Jan Englert - magazyn
07:35 Jak powstała Polska? -
 dok., Polska, 2016
08:10 Zbigniew Makowski - rep.
08:40 Którędy po sztukę - mag.
09:00 Przeprowadzki - serial
10:00 49. FPFF w Gdyni - relacja
10:20 Całe złoto świata - kom.,
 Włochy, Franc., 1961
12:00 49. FPFF w Gdyni - relacja
12:25 Reżyserzy - Spike Lee
 - dok., Wlk. Bryt., 2018
13:15 Program publicystyczny
13:50 Diabeł - film TVP, 1985
14:35 Wielkie manewry - kom.
 - dram., Włochy, Franc., 1955
16:30 Przeprowadzki - serial
 obyczajowy
17:40 Którędy po sztukę -
 magazyn
17:50 Zbigniew Makowski - rep.
18:25 Ja wam to zagwarantuję -
 Polska, Niemcy, 2008
19:35 49. FPFF w Gdyni - relacja

20:00 Hala odlotów - talk-show
21:00 49. Festiwal Polskich
 Filmów Fabularnych
 w Gdyni - relacja
21:20 Garsc dynamitu -
 western, Włochy, 1972.
 Bandyta Juan Miranda
 spotyka irlandzkiego
 najemnika, specjalistę od
 materiałów wybuchowych
 i zmusza go do pomocy
 w dokonaniu zuchwałego
 napadu na bank.
00:15 Serialowa nostalgia -
 Matylda - serial
 kostiumowy, 2024
01:15 Na wschód od
 Hollywood - Gagarine
 - dram., Franc., 2020
03:05 Kino nocne - Śmiertelnie
 proste - dram., USA, 1984
04:55 Teledyski

TV Puls

06:00 Nash Bridges - W trakcie
 nowej akcji nie wszystko
 idzie zgodnie z planem
 Nasha i Joe...
08:00 Kobra - oddział
 specjalny - Semir zostaje
 uwięziony w płomieniach
 na stacji benzynowej.
 Ratuje go jednak strażak
 Tommy, który okazuje
 się...
09:00 Unforgettable: Zapisane
 w pamięci - serial krym.
10:00 Zaklinaczka duchów -
 serial fabularny
11:00 Nie igraj z aniołem -
 telenowela, Meksyk, 2008
13:00 Zaklinaczka duchów -
 serial fabularny
14:00 Unforgettable: Zapisane
 w pamięci - serial krym.
15:00 Lombard. Życie pod

KRZYŻÓWKA z HASŁEM

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 21
utworzą rozwiązanie niniejszej krzyżówki

[illegible]

POZIOMO: 1) bratek polny inaczej; 7) ojciec Achillesa; 9) Konieczna, polska kajakarka; 10) ciężarówka wożąca piach i żwir; 12) sztuczna w sercu; 15) z nosem i oczami; 20) zwarta grupa kolarzy; 22) wypoczynkowy pełen turystów; 24) francuski samochód; 25) dawny rycerz japoński; 28) ze stolicą w Quito; 32) La Manche lub burzowy; 35) ... Woła, wieś Fryderyka Chopina; 37) politechnika, albo uniwersytet; 39) piękny roztacza się z okna hotelu; 40) ciężarki do ćwiczeń; 41) państwo z Belmopan.

PIONOWO: 2) napisał "Folwark zwierzęcy"; 3) prosty lub rozarty w matematyce; 4) egipska bogini sprawiedliwości; 5) najjaśniejsza w gwiazdozbiornie Łutni; 6) muzyka Stańki i Urbaniaka; 7) startowy na lotnisku; 8) Heath, były brytyjski premier; 10) Fundacja Jurka Owsiaaka; 11) przełożony klasztoru katolickiego; 13) płynie w Rzymie; 14) antonim obrony; 16) przepływa przez Pragę; 17) cięta, szybka i trafna odpowiedź; 18) aptekarska jednostka masy; 19) Roksana, Miss Polonia 1997; 21) australijski struś; 23) Aleksandra dla przyjaciół; 25) dawny stop na dzwony i działa; 26) legendarny czarodziej króla Artura; 27) inaczej mleczaj, grzyb; 29) mniejsze od miast; 30) mieszane przez barmana; 31) żona Witolda Gombrowicza; 32) Jacobs lub Tchibo; 33) rzeka w Pińczowie; 34) wyparły je kusze; 36) szwedzki grosz; 38) mleczny i trzonowy.

JOLKA z HASŁEM

Wyrazy z kolorowych bloków utworzą rozwiązanie krzyżówki:

												L	
							L						
L									U				
			L										L
					L						L		
													L
										L			
				N			L						
										A			
		L											
							L			K			L
				L									

Ujawniiliśmy wszystkie spółgłoski "Ł". Miejsce wpisu haseł do odgadnięcia. Rozwiązaniem jest hasło z kolorowych bloków, z oznaczonymi już dodatkowymi literami pomocniczymi - czytane pionowo.

ze stolicą w Rydze; rzemieślnik od naprawy butów; pomieszczenie lub mieszkanie; potłuc, rozbić coś; brat cioteczny inaczej; statek marynarki wojennej; przykryte grzywką; paliw lub radio wa; waż smugooki inaczej; William Butler, irlandzki poeta; biblijny Serafin; inaczej lazur; dziesiąta litera alfabetu greckiego; następca Elżbiety II na tronie; do smarowania pieczywa; meble do siedzenia; głębokie dziury; wzwyż lub o tyczcze na zawodach; wróżba stawiana z kart; przyjęta zasada, reguła; najniższa warstwa roślin w lesie; gońce szachowe krócej; resztki jabłek; prośba, odezwa do społeczeństwa; ratunkowe dla tonącego; duże małżeńskie w sypialni; ręczna, nożna lub siatkowa; Michniewicz, były selekcjoner reprezentacji Polski; antonim przodu; morską jednostka prędkości; Abu, stolica Zjednoczonych Emiratów Arabskich; rośliny lecznicze; podstawowa lub średnia; chorobotwórcza bakteria; uczucie niepokoju, lęk; Gordon, były premier Wielkiej Brytanii; tytułowy sąsiad Gawła u Fredry; uparte zwierzę; część świata z Australia; nie brzydki.

Sprawdź się w SUDOKU: wypełnij diagram 9×9 w taki sposób, aby w każdym wierszu, w każdej kolumnie i w każdym z dziewięciu pogrubionych kwadratów 3×3 znalazło się po jednej cyfrze od 1 do 9:

8	7	3	4	1		9		
	6	5		2	8		7	
	2		7		3			
5	4					2	1	
2		8			7	4	9	
6	9			8				
4	8					5		
7				3	1	6		9
	1				9	8		7

5		1	2		7		8	
6	4		1		3	2		
	2	7	9	5		6		3
7			4				9	6
		6				8		2
2		8		3	9	7		
				4		3		8
3	7		8				6	1
1						4		

WYKREŚL 23 z największych miast świata. Wykreślił je od góry do dołu, od lewej do prawej ina ukos: Tokio, Delhi, Szanghaj, Dhaka, Kair, Seul, Pekin, Mumbai, Osaka, Karachi, Stambuł, Kinszasa, Lagos, Kalkuta, Manila, Tiencin, Luanda, Meksyk, Kanton, Lahaur, Bogota, Lima, Naogja,

S	T	A	R	T	U	S	P	L	K
U	B	O	G	O	T	A	R	A	N
U	S	Z	K	A	I	L	N	K	T
M	Y	Z	M	I	O	T	I	O	I
K	U	B	A	L	O	N	T	M	D
R	U	M	O	N	S	U	N	E	A
Ł	G	L	B	Z	G	C	L	E	O
M	I	N	A	A	C	H	N	S	K
E	A	S	D	G	I	O	A	Z	A
K	A	N	T	H	O	K	G	J	R
S	P	L	I	I	A	S	O	M	A
Y	S	E	U	L	E	K	J	A	C
K	A	L	K	A	A	N	A	C	H
D	R	U	G	I	N	O	C	K	I
S	T	O	R	U	N	D	Y	I	U
A	L	A	H	A	U	R	A	I	N